

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8. vidéken 10 fillér.

A fiskus.

Budapest, június 5.

(8.) A fiskus megvádolta a fővárost. A vád súlyos. A főváros nem elég kegyetlen. A főváros renitenskedik. Nem hajlandó hét bört nyuzni az adózó polgárokról, akik akar-nának, de nem tudnak fizetni. Nem hajlandó megbüntetni a szegény embert, azért, mert szegény; nem akarja, hogy az, aki ma csak bajban levő adóhátralékos, holnap már földönfutó legyen.

Az ugynevezett transzferálás körül támadt a konfliktus. A főváros egyik előjárója és vele együtt a polgármestere is megüente a fiskusnak, hogy nem fogja nyakra-főre elhurcoltatni az ingóságait az adóhátralékosnak, ha a határidőre nem fizet, hanem csak végső eszköznek tekintti az elhurcolást, olyan esetre, mikor már minden más eszköz hiábavalónak bizonyult. És a tetejébe még azt is akarja, hogy bizonyos időszakokban, mikor nagyon is nehezére esik az adózó polgárnak a fizetés, ne legyen adóvégrehajtás. A fiskus erre szörnyen felháborodott és kijelentette, hogy ennyi humanizmust nem lehet eltűrni. Már az eddigi is sok volt; ez már a soknál is több. Tessék csak bátran egzekválni, transzferálni, licitálni, ha belepusztul is minden adóhátralékos. A restancia rengeteg. Félre az érzelgessel. Elő a butorszállító kocsival, torturával, pellengérel. Akire az adóbehajtás van bízva, ne írjon lírai költeményeket. Elégedjék meg azzal a kevésbé halás irodalmi műfajjal, amelyhez az intések és transzferálási végzéseik tartoznak.

Igy a fiskus. Mi pedig ezennel főlebbe-zünk a fiskus ellen Lukács László pénzügy-miniszter urhoz, ugy is, mint az ország pénzügyeinek legfőbb kezelőjéhez, ugy is, mint elsőrangú finansctekintélyhez és ugy is, mint igazságos emberhez. A humánus embert ki-hagyjuk az adresszből, mert azt elismerjük, hogy a fiskus nem tartozik humánus lenni.

De igenis szem előtt kell tartania az állam pénzügyi érdekeit és mindenképp az igaz-ságot, amely jogállamban erősebb még az állam pénzügyi érdekeinél is.

Az igazság pedig az, hogy először is a fiskusnak nincs joga transzferálni. Az állam is csak olyan hitelező, mint a többi. Meg-különböztetésben csak a behajtás módjára és a kielégítés sorrendjére nézve részesül. Az adókövetelésért nem kell perelni és a kielé-gítésnél megelőzi a magánemberek hitelezőit. De több joga ezenkívül az államnak sem lehet. A hitelezőnek pedig van a zálogolásra, de nincs joga arra, hogy a zálogjoggal terhelt ingóságokat elhurcoltassa. Először is tehát a transzferálás jogtalan.

Másodsorban a transzferálás meggyalázó büntetés, amely minden emberi érzést maga ellen lázít. Csunya pribék-munka, amely jobb sorsra méltó egzisztenciákat pusztít el néhány forint adóhátralék miatt. Az a mód, ahogy nálunk csinálják, valóságos kriminális eljárás. Nem végrehajtás, hanem jusztifikáció. Csunyább, rosszabb, mint az adósok börtöne. Az a sze-gény ember, aki minden igyekezetével sem bírta előteremteni néhány forintnyi tartozását, szegyenpadra kerül, hajléktalan lesz, mert kifosztott otthonában nincs hova hajtania gond-terhes fejét. Tessék felszámítani az állam egész követelését, az eljárás költségeit, mindent, ami terheli a szerencsétlen adóhátralékos: fölér-e mindez azzal a retentív nyomorúsággal, amelybe ez a kegyetlenség beletaszítja? Miért ez a kegyetlenség? Vétkezett az a szegény adós? Nem, csak nem tudott fizetni. Hát ezért bünt-etni szabad?

És most szólunk Lukács Lászlóhoz, a pénzügyi kapacitáshoz. Helyes adópolitikának tartja-e a pénzügyminiszter ur azt, amely ére-lyeskedésével en masse pusztítja az adófor-rásokat? Bizonyára nem. Már pedig minden transzferálás lemészárol egy adóalanyt. Az a szegény ember, aki eddig rossz fizető, de fizető volt, egyszeribe megszűnik létezni mint

adóalany, mihelyt ellicitálták a vánkosát, bu-torát. A szegénységre következik az inség; egy kis egzisztencia elpusztult, egy adóforrás betömődött. Legtöbb esetben a hátralékot, sőt az eljárás költségeit sem futotta az a néhány garas, amelyet az ócska cókómórt adtak az árverési hiénák. A kincstár semmit sem nyert, az adós mindenét elvesztette. És többé sohasem lesz adósa a kincstárnak. A koldusok még nálunk sem fizetnek adót.

Mondja meg a pénzügyminiszter ur a fiskusnak, hogy ez nem adópolitika, ha-nem barbárság, még pedig okatlan barbárság. A fiskus, ha csak kegyetlen, az még érthető, ellenkezik az emberi érzés-sel, de megfér a fiskus természetével. Ha-nem az az oktalanság, amely a kis egzisz-tenciákat haszon nélkül gázolja el, még a fiskus természetével is ellenkezik.

Ne legyen a fiskus jószívi, csak okos legyen. Az okosság föltétlenül ráviszi a kimé-letre. Kiméletes, méltányos és igazságos el-járás egyfelől s a gazdasági erők gyarapítása másfelől: ezek a helyes pénzügyi politikának az alapjai, a jó pénzügyi igazgatásnak az irányító elvei.

Nem szeret a magyar ember adót fizetni: ez igaz. De hol az ördögben rajonganak az emberek az adófelügyelőért? Azon, hogy a nép nem szeret adót fizetni, igenis segíthet az adóvégrehajtás. De annak, hogy nem bír fizetni, egészen más az orvossága. Ott vették el nálunk a dolgot, hogy a makacs adósok receptje szerint kezelik a szegény adósokat is. És amitől a makacs ember meggyógyul, abba belepusztul az, aki csak szegény. Ismer-jék már fel egyszer a baj igazi termé-szetét és jöjjenek tisztába a helyes terapiá-jával. Lássák meg a szegénységet, azt, ame-lyen nem jótékonyossággal, hanem helyes gaz-daságpolitikával lehet segíteni. És ha egyszer tervszerűen, öntudatosan hozzáálltak ehhez a segítséghez: akkor megcsinálták a legjobb adópolitikát.

TÁRCA.

Asszony mindhalálíg.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Lux Terka.

Közel a végállomáshoz, Szentpétery egy pillantást vetett a két gyermekére, meg a feleségére. A kis fiu gyűrődött kabátján egyet rán-tott, a még kisebb leány kalapját jobbra billen-tette és a feleségén aggódva nézett végig.

— Az utolsó divat szerint vagy öltözve? — sugta hozzá hajolva.

Rajtok kívül még két nő ült a kocsisza-kaszban: anya és leány. Gondosan, keresettül és tulgazdagon öltözve mind a ketten s a fiatal férj gyorsan, firkészközleg megnézte őket.

— Félek, hogy el vagy maradv a divattól — sugta újra a feleségének, aki erre szomorú szemrehányással nézett rá.

— Hatvan forintból négy embernek élni, ruházkodni és még hozzá divatosan is, hogy le-hessen az? — mondta az asszony tekintete.

A férj elértette. — Persze, persze — mor-molta csendesen — de te nem ösmered az én anyámat.

Végre megérkeztek. Az állomáson koe-si várta őket, nagy, kényelmes, elegáns magán-fogat s mikor a bakról leugró régi inas nagysá-gos urnak szállította Szentpétery Kálmánt, aki hatvan forintért körmőt valamelyik miniszte-riumban, a füléig elpirulva, zavartan kérdezőskö-dött az anyja felől.

A kocsiba beülve, sem ő, sem a felesége nem találta sehogysem magát, csak a két gyer-mek érdeklődött erősen még a koe-si ajtajának a kilinése iránt is, azt állítván róla a fiu, hogy az aranyból van.

Szentpétery hat év óta nem járt itt a szülő-városában s most a régi emlékek egymás után sorakoztak elő a gondolatában.

A széles, poros, kövezetlen alföldi város ut-cáinak a láttára eszébe jutott, hogy hányszor verte fel itt az ő két szürke csikója házmagas-ságra a port és eszébe jutott az is, mikor mint fiatal fiu itt lovagolt az anyja oldalán, aki híres lovasnő volt és híres szép asszony.

A temető kapuja mellett az apjára gondolt, aki ott fekszik abban a sárga rézkupolás kriptá-ban, amelynek a tornya messze kimagaslík a temető kerítésén. És eszébe jutott az is, hogy hogyan halt meg az apja. Agyonlőtték párbaj-ban, egy olyan párbajban, amelyben az anyja becsülete erősen érdekeltve volt...

Ennél a gondolatnál megállt és nem ment tovább. A kötelesség és a tisztelet parancsa tiltá-kozott az ellen, hogy régmúlt dolgokat bolygas-son és ő sohasem is bolygatta azokat; most is csak egy hirtelen vont páruzum futott át a gon-dolatán az anyja és a felesége között s egy gyön-géd, szerető tekintettel simogatta végig a magába mélyedt fiatal asszonyt, aki sápadtan és ijedten gondolt arra, hogy vajjon mennyiben fogja meg-nyerni a nagyságos anyósa rokonszenvét?

Nem sokat tudott az öreg Szentpétery-nél felől, de amit tudott, az is elég volt arra, hogy megalkossa magának felőle a véleményét. Az ura sohasem beszélt előtte az anyjáról, csak egy pár

fiatalkori arcképe után ismerte nagyon szépnek és tetszelgőnek s az után a tette után, amiért az ura őt, a szegény leányt elvette és ezért kitagadta az egyetlen fiát, ez után a tette után még kegyet-len és gőgös asszonynak tartotta.

A két gyermek közel volt ahhoz, hogy hajba kapjon a kilinés mivoltán, mikor a négy-szögletű piac közepén, egy emeletes ház előtt megállt a koe-si.

A Szentpétery-familia azt sem tudta, hogy került fel a lépcsőknél, meg egynehány szobán keresztül a ház urnője elé, csakhogy egyszer előtte álltak.

Az öreg Szentpétery-né a szalonban várta őket, egy piros bársony, kerekében gördülő szék-ben ülve, ami egész cagliostro-i bűvészzettel volt csinálva és a napnak, szokásoknak összes élet-rendjét magában foglalta ügyes szerkezete.

Az asszony, aki ebben a székben ült, olyan volt, mint az élet és a halál utolsó kézszeritása: gyöngye az egyik részről, erős a másíkról.

Minden vonása és arcának a színe a halál-nak egy győzelmes felkiáltó jele volt: az enyémi! De az a szívós akarat, ami szemeiből világított és az a gond, amelylyel törékeny testét feltöltöz-tette, az élet végső, kétségbeesett kacérkodása volt a sárga emberrel, amint néma, hitegető pár-beszédét folytatta vele:

— Majd holnap...

Ez a gavallér sem ösmerte kevésbé a bon-tont, mint a többi — és várt...

Szentpétery meghatva csókolta kezét az anyjá-nak, aki kutatólag nézett rá.

— Nagyon megváltoztál — szólt nehéz, pi-hegő hangon, de még azzal a sajtóságos skála-ármalattal, a mi fiatal korában hangjának olyan

És ami ezt az adópolitikát kiegészíti: az a helyes, igazságos, becsületes *adórendszer*. A mi adórendszerünk nem helyes, nem igazságos és nem becsületes, mértéktelenül sújtja a kis egzisztenciát, mértéktelenül kiméli a nagyot. Meg kell ezt fordítani. Jobban kell kimélni a kis adóalapokat, jobban kell kihasználni a nagy vagyont, nagy jövedelmet. A *progresszív adó*, még pedig minden konvencióval megvalósítva: ez az egyetlen jó adórendszer. Nálunk inkább, mint bárhol. És nálunk sürgősebb, mint akárhon, mert a miénkél rosszabb adótörvények nincsenek a világon. Tudja ezt a pénzügyminiszter. Akar is segíteni rajta. Mondta már sokszor. Hát tegye meg már egyszer. Itt mi mondjuk: tessék transzferálni. A mostani hitvány adórendszert transzferálják a pokol mélységes fenekére.

BELFÖLD.

Az állami háztartás. Előttünk van a hivatalos kimutatás az állami pénztáraknál az 1900-ik év első negyedében előfordult bevételekről és kiadásokról. A bevételek összege 15,530,714 koronával, a kiadások összege pedig 9,429,472 koronával nagyobb, mint az 1899. év hasonló időszakában volt s így az 1900. év első negyedének mérlege 6,101,241 koronával kedvezőbb mint volt a tavalyi I. évnegyed mérlege. Nagyobb bevételi eredményeket tüntetnek föl az egyenes adók (4,795,534 koronával), a fogyasztási adók (5,936,499 koronával), az államasutak (3,764,800 koronával) és az állami vas- és gépjárák (5,030,960 koronával). A kiadások közt lényegesebb eltérések mutatkoznak a közösügyi kiadásoknál, a pénzügyigazgatásnál (a városi fogyasztási adótörvény folytán), az állami vasműveknél, a posta- és távirtnál és a közoktatásügyi minisztériumnál.

A kereskedelmi miniszternél. Az *Országos Ipar-egyesület* egy nagyobb számú küldöttsége tisztelgett ma *Matlekovits* Sándor vezetésével mellett *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszternél. A küldöttség tagjai voltak: *Thék* Endre alelnök, *Neuschloss* Marcel, *Lingel* Károly, *Palóczy* Antal igazgatósági tagok, *Rátsch* Sándor ipartestületi elnök, *Gaul* Károly, *Gyömrői* Manó, *Mahunka* Imre szakosztályi elnökök, *Györgyi* Kálmán, *Gelléri* Mór igazgató és mások. *Matlekovits* Sándor tüzetesen ismertette az egyesület tárgyalásait az építőipar válságának elhárítása ügyében s átadta az egyesületnek e tárgyban kidolgozott és a napisajtóban is bőven ismertettet emlékiratát. *Hegedűs* Sándor válaszában kiemelte, hogy figyelemmel kísérte az Iparegyesület tárgyalásait és a javaslat 166 pontjával érdemileg foglalkozott, sőt több irányban a kormány intézkedéseket is tett, rész-

ben csak kezdeményezett. A terhelési tilalom tárgyában érintkezni fog az igazságügyminiszterrel. Fölvívja az Iparegyesületet és az iparosokat is, hogy vállaltot társadalmi működéssel is hassanak a válság okainak elhárítására, s a kormány minden téren meg fogja tenni közelegetését. Ezután a miniszter még a küldöttség tagjaival beszélte a kérdés egyes részleteiről, mire a tisztelgés véget ért.

Psik Lajos beszámolója. *Psik* Lajos országgyűlési képviselő pünkösd első napján tartotta beszámolóját Baroson. A képviselőt a választók lovas bandériummal, nagy lelkesedéssel fogadták. *Psik* figyelemmel hallgatott beszédében érdekesen fejtegette a törvényhozás munkásságát. Beszédének a hatása alatt a választók *Szél* Kálmán miniszterelnököknek és a kormánynak bizalmat szavaztak. Este banket volt. *Psik* hétfőn *Bobotsán* mondott beszámolót.

Képviselőjelölés. Rimaszombatban erősen készülődnek a képviselőválasztásra. *Kubinyi* Andor, a kerület mostani képviselőjét, pénzügyigazgatóvá neveztek ki, aminek folytán mandátumáról már a napokban le fog mondani. A rimaszombati szabaddívü párt tekintélyes tagjai pünkösd vasárnapján előterjesztet tartottak, amelyen egyhangulag *Draskóczy* László főszolgabíró kiáltották ki képviselőjelöltnek. *Draskóczy* a jelöltséget elfogadta. Ez értekezleten résztvevő a rimaszombati függetlenségi párt elnöke, *Kriston Szabó* János is, aki pártja nevében esatlakozását jelentette ki *Draskóczy* jelöléséhez és kinyilatkoztatta, hogy tekintettel *Draskóczy* népszerűségére, ellene jelöltet nem állítanak.

Összeférhetlenség. A képviselőház *összeférhetlenségi bizottsága* egy esti újság értesülése szerint csak az özi ülészakban tárgyalja a tömegesen beérkezett *összeférhetlenségi* bejelentéseket. Összesen hatvan-négy képviselő ellen érkezett *összeférhetlenségi* bejelentés és azokat a képviselőház elnöke mind áttette már a bizottsághoz.

KÜLFÖLD.

Az osztrák válság. Az osztrák képviselőház holnap, szerdán újra összeül épp oly vizsgálatlan viszonyok közt, mint elnapolása történt. A kormánypártokhoz közel álló lapok is kénytelenek beismerni, hogy a parlamenti színet alatt sem változott a helyzet. A csehek ragaszkodnak követeléseikhez és nem teljesítésük esetén el vannak szánva folytatni az obstrukciót. *A Neue Freie Presse* mai esti lapjában, lapzárta után jelenti a következőket:

A képviselőház legutóbbi ülésétől fogva nem változott meg a helyzet. A csehb obstrukció elleni küzdelem foglalkoztatja az összes pártokat. Még egy oldalról sem történt azonban kezdeményező lépés. A pártok elnökei értekezletre szándékoznak összegyűlni, amelyen a kormány által létesítendő akciót fogják megbeszélni. Parlamenti

körökben szimplomatikus jelenségnek veszik azt, hogy már holnap vagy csak később ül-e össze ez az értekezlet. Ha már holnap ülésznai fog, akkor ebből arra következtetnek, hogy a helyzet esetleg megjavul. A német pártok elnökei holnap a képviselőház ülése után minden esetre ülést fognak tartani. Külön-külön ülést tartanak még a német haladópartiak, néppártiak, délszlávok és ifju-csehek is. A német baloldali elnökeinek értekezletén csak a kormány nyelvtörvényjavaslatát akarják megbeszélni, amely alkalommal egy kérdőívet is fognak körözni a nyelvtérletek elhatárolásáról szóló intézkedések ügyében. A kérdőívre beadott válaszokat azután emlékiratba foglalják, amelyet a kormánynak fognak átadni.

Bécs, június 5.

Politikai körökben semmit sem várnak a holnap összeülő parlamenttől. Hírlik, hogy a bírói gyűlés mindössze három ülést fog tartani. Hogy miképpen fognak alakulni a viszonyok, arról különféle híresztelések keringenek. Egy verzió szerint *Koerber* el van tőkélve, hogy előbb elnapolja, aztán felosztja a reichsrathot, ha nem sikerül többséget szereznie napirendjéhez. Különben a miniszterelnök ma kihallgatáson volt a felségelnél. Erről az audienciáról azt beszélik, hogy *Koerber* minden eshetőségre szabad kezet kapott az uralkodótól.

A miniszterelnök a holnapi ülésen fogja benyújtani a kvóta-törvényjavaslatot.

A khinai forradalom. A pekingi belga követség legújabb táviratai szerint a khinai események sokkal aggasztóbbak, semmint eddig hitték. A boxerek elpusztítottak három vasutvonalat, a táviródrót mindenütt lelépték, s a vasuti épületeket elhamvasztották. Egy boxer csapat megtámadott egy vasuti vonatot s az utasok közül sokat megsebesítettek, azután valamennyit kiraboltak. Hátvasuti hivatalnokot veszedelmesen megsebesítettek. A boxerek nyíltan hirdetik, hogy a *régens-császár* és a *két császári herceg támogatja mozgalmaikat*. A belga követség huszonöt millió frank kártérítést követel a khinai kormánytól.

London, június 5.

A Khinából érkező hírek nagyon fenyegetőnek mondják a helyzetet. A boxerek megtámadtak egy orosz csapatot s megölték egy hittérítőt. A pekingi követek ily körülmények között elkerülhetetlenül szükségesnek tartják a *Pej Ho* torkolatának blokádját *Tien-Csin* mellett. Az európai követek már engedelmet is kértek kormányuktól arra, hogy a *Pej Ho* torkolatán levő európai hajókkal *közösen megkezdhessék Tien-Csin blokádját*. A *Pej Ho* torkolata száz kilométer távolságra van Pekingtől.

Peking, június 5.

Az európai körökben nagy izgatottságot keltett egy európai hittérítőnek a meggyilkolása és egy kíséző közaksapatnak a megtámadása. A diplomáciai képviselők kormányaiknak táviratoztak, hogy a hajórajok támogassák őket.

kellemes csengést adott, mint mikor egy sor finom poháron végighuzunk valami könnyű tárgyat.

Szentpétery elmosolyodott.

— Megvénültem, ugy-e mama?

Az öreg asszony keserű mosolylyal nézett reá és felsóhajtott:

— Te, te! De nézz meg engem.

Szentpétery nem tudott erre mit felelni s a feleségét kézen fogva, reá mutatott:

— A feleségem, mama.

Az öreg asszony szeméhez emelte hosszú aranyláncan függő lorgnettejét s két-három percig erősen szemügyre vette a fiatal asszonyt s azután homlokon csókolta.

— Dicsérem az izlésedet — szölt a fiához és kezei közé fogva a fiatal asszony fejét, még egyszer szemügyre vette.

— Szébb szöke haját még nem láttam — beszélte — csak hogy nem tudod fésülni. Holnap reggel a szobaleányom majd megmutatja, hogy fésülsz. A termeted, kis mollettsége dacára is kecses, de bekötő bluzt nem szabad hordanod. Jobb szeretném ugyan, ha nagyobb volnál, de így is csinos vagy és van benned valami gyermekes, leányosan bájos. Délutánra ide rendeltem a szabómát, ő majd kiöltöztet. És most mutassátok meg az unokáimat.

— Kezet csókolni a nagymamának! — kommandírozta az apa a két gyermeket, akik nagyanyjait szemekkel bámulták meg a nagyanyjok szőlmalomformájú fejdíszét és szipakoló orrcsókáik épp azon pillanatban szorultak a zsebkendő áldásos intézményére, mikor szájak a nagymama finom kezét érte.

Az öreg asszony a gyermekekről is elmondta észrevételeit, akár egy vásárlandó ló felől:

— A fiu nem lesz szép, mert olyan, mint az apja. De a kis leány igaz valamit. Sőt lehet,

hogy szebb lesz az anyjánál. Fekete szem és szöke haj, ez magában is sokat jelent. Hanem ezeket is fel kell öltöztetni. Azt hiszem — folytatta — hogy szüken éltek, mi? No, sebj. Ezután mellettem maradtok. Halálsejtelveim vannak és látni akartalak benneteket.

Mikor ezeket elmondta, átmentek az ebédlőbe, ahol villásreggelihez volt terítve.

Az öreg asszony világéletében nagy inyenc volt és erősen ragaszkodott a francia szokásokhoz. Most is levest hordatott fel teás-csészékben, amit a gyermekek csendesen kikacagtak egymás között, a kaviárra pedig azt mondta, hogy: „nem szeretik a fekete kását” és az osztrigtól egyenesen megijedtek.

Az öreg asszony csak a szemével evett, egyebet egy kevés levesnél nem vett be a gyomrára. De azért már felírta a szobaleánnyal a vacsora étlapját:

— Ogló-leves. Ragout. Hal majonézzel — mert — mondta — úgy érzem, hogy estére lesz étvágyam.

Villásreggeli után a kisebbik szalonba toltatta Szentpéterynek a keresek székét.

Ez a kisebbik szalon remek kis fészek volt. A jó izlés és gazdagság kifejezése minden tárgyon, minden szögleten. Egy-néhány békateknővel kirakott boule-féle butor csak úgy ragyogott a nagy ablakokon beszűrődő májusyi világításban s a lilaszín porcellán álló-órán a kis amorettek táncra perdülő sarkaikat kecsesen fűrésztöttek az aranyos napsugárban.

De a mi mindenek között legszebb volt itt, az az egyik sarokba állított fehér márvány mellszobra volt Szentpéterynek.

— Ilyen voltam harminc év előtt, — ma-

gyarázta az öreg asszony a menyének, aki őszinte elragadtatással állt meg a szobor előtt.

Egy Diana lovagló-ruhában, fején magas kalappal, ilyen volt a harminc éves szobor. Egy klasszikus vonású, büszke tekintetű, karesu asszonynak a hasonmása, akit most keresek széket tolnak s aki hónapok óta biztatja a találkára vágyó sárga gavallérját: majd holnap...

S amint most az öreg asszony nézte saját magát abban az életelen, fehér márványban, igazán megható volt.

Egy asszony, aki szép volt, szeretett és él, az háromszor hal meg. Az első halál a hiúság halála, a második az örömköze s a harmadik a test halála.

Az öreg Szentpéterynek tekintetében benne volt e perében a bucsuzás kifejezése mind a háromtól. Érezte, hogy meg fog halni a hiúság halála, a második az örömköze s a harmadik a test halála.

Olyan hűven visszaadta megnyúlt, szomorú arcra, könnyes szemének pókhálós fénye ezt a gondolatot, mint egy fátylallal letakart virág a színet.

— Vigyetek az ablakhoz — suttozta — és hozzátok közelebb a szobromat.

Odavitték egészen eléje s az öreg asszony nem látott többé e földön semmit, csak a saját maga harminc év előtti szépséges arcát...

— En vagyok itt, Kálmán — sugta fülébe a fia, de az öreg asszony nem látta őt.

— Itt van a feleségem, a leánya, anyám, meg a két kis unokája, nézzem ránk...

De ő nem nézett e földön többé senkire, csak azt a neki mindeneknél kedvesebb, fehér, hideg, klasszikus márványarcot nézte...

Az osztrák-magyar követség védelmére a *Zenta* hadihajóról kiküldött csapat jó egészségben ideérkezett.

Brüsszel, június 5.

Pekingből érkező jelentések szerint ott palotaforradalom készül és a helyzet nagyon aggasztó. A belga követ nem erősítette meg a négy belgiumi mérnök meggyilkolásáról elterjedt hírt, de valószínűnek tartja, hogy a jelentés igaz.

Páris, június 5.

Az *Elysée-palotában* ma minisztertanács volt, amelyen *Delcassé* külügyminiszter a kínai helyzetre vonatkozólag néhány táviratot olvasott fel, amelyekből kitűnik, hogy a pekingi francia követ a többi diplomáciai képviselővel teljesen egyetértve jár el és erősen sikra száll az idegenek védelméért. A miniszter bejelentette továbbá, hogy *Courrales* tenger-nagy hajóját összevonja a takui kikötőben.

„Pretoria a miénk.”

— A *Budapesti Napló* táviratai. —

Budapest, június 5.

Ma délben röpitette Londonba Lord Roberts azt a diadalmas hírt, hogy: *Pretoria a miénk!* Akkor még nem vonult ugyan be hivatalosan, de délután két óraker, a mikorra kitűzte, megtörtént a hivatalos bevonulás is, és Transvaal legfontosabb városa, Johannesburg, után im az angolok kezében van a boer köztársaság fővárosa, politikai székhelye is. Ezt a bevonulást harcok előzték meg, amelyek több-kevesebb heveséssel folytak s azzal végződtek, hogy a Pretoria előtt összevont boer csapatok, amelyek az ellentállást megkísérelték, szétszóródtak. Az előnyomulást Lord Roberts tegnap hajnalban kezdte meg; s estig tíz angol mérföldnyi utat tett meg. Sixmillespruit előtt jól előkészített makacs ellentállásra talált, melyet csak segítség előhívása után sikerült megtörnie annyira, hogy északára nyugodtan maradhathott. Ma reggel folytatták az előnyomulást s délre Pretoria már annyira körül volt véve, hogy elfoglalását teljesen biztosnak jelenthette be a főhadvezér már előre is.

Lord Roberts táviratai, melyeket alább közlünk, valamint a korábbi tudósítások azt bizonyítják, hogy Krüger boerjainak a harcok után Johannesburg elfoglalása után sem lankadt, és aligha így nem lesz ez Pretoria elfoglalása után is. Csak három nappal ezelőtt jelentette ki Krüger a *New York Journalban*, hogy a háborút a legvégsőig fogják folytatni. Pretoriától északra még rengeteg területe van Transvaalnak s azt a főváros elfoglalásával még csak szimbolice sem kerítették hatalmukba az angolok. A boer hadak, ha újra hátrább vonultak is, még megvannak és — úgy látszik — harc nélkül nem fognak földelni egy talpalatnyi területet sem hazájok verejték-és véráztatta földéből.

Pretoria az „övek”, de Transvaal még nem az. Senekal, Ticksburg, Lindley, Heilbronn, Kroonstaad, Ventersburg, Laingsnek és Sixmillespruit a legutóbbi tanúságai annak, hogy a boerok makacsul védekeznek és fővárosuk elesését nem tekintik kényszerítő ténynek arra, hogy letegyék a fegyvert és meghódoljanak a betörő előtt. Ha az angoloknak holnap eszökbe jutna Transvaal *Vaal-River-Territoryra* elkeresztelni, ez csak írott malaszt lenne rájuk nézve. Elkeresztelték Oranjeot is, amelyen végigvonultak, de azért Oranjeban újra kitört az ellentállás és ott is védekezniök kell még az angoloknak s gondoskodniök nevezetesen arról, hogy összeköttetésüket, a hosszú vasuti vonalat el ne vágják a hátuk mögött újra sorakozó ellenséges csapatok.

Pretoria elfoglalása kétségtelenül nevezetes tény, de a harc végét nem jelenti.

Mai távirataink a következők:

(Pretória elöglása.)

London, június 5.

Hivatalosan közléteszik, hogy az angolok megszállták Pretóriát.

London, június 5.

Lord Robertsnek az a távirata, amelyben jelentést tesz Pretória megszállásáról, ma délelőtt 11 óra 40 perckor kelt és így szól:

— *Pretória a miénk. A hivatalos bevonulás délután két óraker lesz.*

London, június 5.

Lord Roberts egy *Sixmillespruitban* (Pretoriától délre) feladott távirata azt mondja, hogy hadereje 4-ikén hajnalban előnyomult Pretória felé. Mikor már tíz mérföldnyire haladtak, makacs ellentállásra találtak a boerok részéről, akiket azonban végül mégis visszazűtek Pretória felé. Az éj beállta lehetetlenné tette az ellenség üldözését. A brit haderő most Pretória körül van elosztva.

London, június 5.

Lord Robertsnek egy tegnap este 1/2 9 óraker *Sixmillespruitban* feladott távirata jelenti:

Ma hajnalban elhagytuk a táborot és mintegy 10 mérföldnyire jutottunk *Sixmillespruit*hoz, amelynek mindkét partját megszállva tartotta az ellenség. Lovasított gyalogságunk és yeomanry-csapatunk csakhamar elzavarták az ellenséget a déli partról és majdnem egy mérföldnyire üzték, mikor hirtelen észrevettük, hogy az ügyesen elrejtett boer ágyúk tüzelésének vannak kitéve. Nehéz ágyúink a Pretoria körül emelkedő nagy dombokon át segítségére siettek a gyalogságunk és *Stevenson* dandarától és *Pole-Carew* hadosztályától támogatva néhány lövés után kizavarták az ellenséget hadállásaiból. A boerok megakarták kerülni balszárnyunkat, de a lovasított gyalogság és a yeomanry-csapatok megakadályozták őket ebben. Minthogy a boerok utóvédünket a balszárnyon folytonosan szorongatták, azt a parancsot küldtem a tőlem három mérföldnyire balra előnyomuló *Hamilton*nak, hogy felém kanyarodjék és a két hadoszlop közötti hézagot töltsse ki. Az ellenséget azután visszakergettük Pretoria felé. Üldözését megakadályozta a besötétedés.

A testőrdandár egészen Pretoria legdélibb erődje előtt áll, alig négy mérföldnyire a várostól.

French és *Hutten* Pretoriától északra állanak. *Broadwood* dandára *French* és *Hamilton* hadoszlopa között van. *Gordon* derékhadunk jobbszárnyát védi *Irene* állomásán, amelyet az ellenség elpusztított. Remélem, hogy veszteségeink nem nagyok.

Brüsszel, június 5.

A transvaali ügyvivőség értesülése szerint *Krüger* elnök csak akkor határozta el magát Pretoria kiűritésére, miután a hadi tanács, az összes boer tábornokok részvételével kimondták, hogy Pretóriát nem védelmezik meg.

London, június 5.

A *Daily Telegraph*nak jelenti Manibogoból május 31-iki kelettel, hogy *Mañon* ezredes május 24-én egyesült *Hunter* tábornok csapataival. A reggeli lapok egy kelet nélküli pretoriai táviratot közölnek, amelyet június 4-ikén továbbítottak *Lourenço-Marquezból* s amely azt mondja, hogy az angolok bekerítették Pretóriát. A boerok nem fognak ellenállni. A polgármester át fogja adni a várost, mihelyt erre formális felszólítást kap.

London, június 5.

A *Reuter-ügynökség* jelenti Pretoriából tegnapi kelettel: Mikor *Botha* tábornok tegnap Pretoria hölgyeinek megköszönte azt a zászlót, amelyet neki átnyújtottak, így szólott:

— Mindaddig, amíg ezer meg ezer áldozatkész emberre számíthatunk, nem szabad a visszavonulásra, vagy függetlenségünk feladására gondolnunk. *Botha* kiáltványt bocsátott ki, amelyben minden előbbi rendeletet felfüggeszt és a nyugalom és rend fenntartására bizottságot küld ki.

(A boerok vezetői.)

Amsterdam, június 5.

Krüger, *Steyn*, *Reitz* és a boer kormány tagjai a háború befejezése után itt fognak megtelepedni. Vagyonukat már pénzzé tették és a németalföldi bankban helyeztették el.

(Orosz önkéntesek.)

Pétervár, június 5.

Ma nagy csapat önkéntes indult utnak a dél-afrikai harctérre. Az önkéntesek, akik legnagyobb részét az orli kormányzóságból valók, teljesen fel vannak fegyverkezve s pénzüik is bővíben van.

HIREK.

A publikum.

Négy halottunk van, holnapra talán öt vagy hat, az Isten tudja, hogy mennyi. Elég sok ahhoz, hogy megvadjoljuk egy kissé magunkat, akik tegnap en gros gyilkosságot követtünk el a Zugligetben. A vizsgálat hamis nyomon halad. Nem a kalauz a hibás, a kocsi vezető se, a publikummal tessék próbát szállani. S mivelhogy a publikum csak elköveti a bűnt, de felelősségre nem vonható érte, tessék gyámság alá tenni. A lehetőséget kell megszüntetni annak, hogy gyilkoljon, mert amíg mód van rá, ölni fog. Mindent el kell mondani ma, akkor is, ha rosszul esik kissé. Ennyit megkövetel tőlünk az a négy holttest, amelyet törvénytelenül boncolnak ma s keservesen, a brutális, erőszakos halálesetekkel követő kába, megbolondító szomorúsággal siratnak a hozzátartozók még évekig. — Miért? Miért éppen ők?

Azért, mert Budapest mondva csinált, hirtelen, megrendelésre felfújt nagyváros. Nem önmagából fejlődött azzá, azzal, hogy felszivta volna magába azokat az elemeket, amelyek a város életének fejlődésében szükséges tényezők, hanem természetellenesen, a kis vidék rovására nőtt olyanformán, mint a hogy a kökér tíz perc alatt pázsittá növeli a virágserépben a fűmagot. Az nem fű és ez a város nem nagyváros. Nincs meg a népében az a megállapodottság, ami a világvárosok lakosságának nemesak karaktert ad, hanem a viszonyokat egészségesre, kerekre, simára gyalulja. Ebből a publikumból táplálkoznak az intézmények, ez a publikum a nagy mustra, ami rányomja a bélyeget mindenre — s azért küzdünk mi kicsinyeskedéssel, korlátoltsággal, maradisággal — minden téren. A publikumunk tudniillik a maga nagy tömegében kiskoru, fegyvermelhetetlen és rendgyűlölő.

Tessék csak megnézni az utcán. Az utca, az megbolondítja. Otthon talán egész rendes ember, de az aszfalton megkötyagosodik a feje. Fellökik egymást, ököllet dolgoznak menetközben, szétlódítanak egybefogzott párokat. Nem a krakélerék, hanem az átlag. Nem tudunk járni. S mivelhogy szegény eszűek vagyunk s nem tudjuk elhinni azt, hogy ahol millió ember él együtt, valami rendnek kell lenni, ellenszenves nekünk mindenki, aki azzal a bizonyos renddel kísérletez. A főkapitány urtól kezdve a villamos vasuti kalauzj. Tessék csak kísétálni például a Kerepesi-ut sarkára, ahova már úgy érkezik a villamos kocsi, hogy a kalauz a vállával tör magának utat a tömegben át, hogy jegyet adjon mindenkinek — és le van eresztve a tábla is, amire az van írva, amit a két látó szemével úgy is láthat mindenki, hogy megtelt a kocsi. Budapestnek nem imponál semmi. Rárohan a kocsi még ötven ember. A kalauz appellál a szabályra, a tiszteségre, a kenyérre, amit elveszt, ha nem tartja be a tilalmat. — Tőlem ugathat! — mondja az igazi budapesti. Még jó, ha nem írja föl a numerusát annak a szemtelen fickónak, aki nem akarta fölengedni a kocsijárára, s ha föl nem jelenti az igazgatóságnak — gorombáskodásért. — Tegnap a Zugligetben egy rendőrt is lerángatott a publikum a kocsirol. — Az se imponál. — Szittyta magyar

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest. VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, financiroz találmányokat és beajstromoz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítás díjtalan!

vagyok én s a teremtesit annak a rendörnek, spiclinek, közuti kutyanak... És ime tegnapra négy halottat termeltünk.

A publikum a bűnös. Még azt se mondom, hogy újságot írok ezzel. Dehogy, egy csomó kollégám panaszolja el azt holnapra, amin én kesergem s a publikum megveszi a lapot, elolvassa a villamos kocsin s aztán leugrik róla menetközben. Az se szabad tudniillik. És olvasmány marad, amit mi összeírunk. Valószínűleg sokan fogják rámondani, hogy: — a bizony, igaz van — és a legközelebbi vasárnap ugyanaz a *Sokan* megint csak megtömi a kocsi s ha a véletlen valami kis alkalmas lejtőt ad hozzá, megint produkál egy csomó halottat Budapest dícsőségére. Mert a publikumot egy-két újsággal megnevelni nem lehet. Olyan általános ebben a városban az elvadás a józlás, az érintkezés dolgában, hogy mindaz, ami teoretikus okoskodás, a közös nagy bomlással szemben falra dobott borsó. Az igazakat megírni — haszontalan munka.

Rá kell kényszeríteni a publikumra azokat a bizonyos formákat, amik nélkül ilyen nagy gyülekezet nem élhet s amikből sok esztendő mulva kifejeceedik a megszokás. A rendőrség tartson rendet. Ha képtelen rá, képessé kell tenni. A legtetéjétől a legaljágig úgy kell kiegészíteni, vagy ha kell, újraszervezni ezt a testületet, hogy ráerőszakolja a publikumra a nevelést. Eleintén lesz egy kis gorombáskodás, aljasságnak fogja találni a pesti ember, hogy nem ilhet föl a harminckét emberre épített villamos kocsi negyvenediknek, de aztán beletörődünk valahogy abba, hogy vigyáznak a testi épségünkre. (Csakhogy aztán a rendőr urak ne menetközben ugráljanak föl a kocsiakra, mint most.) Ha éretlenek vagyunk, gondolkozzék helyettünk más. S akinek funkciója van ebben a munkában, azt tanítsák meg arra, hogy ő az, aki parancsol és nem az urfi, akinek ezüstös botja, befolyásos papája és komisz nevelése van — az utca számára. Mivelhogy az utca nevelte ki a maga számára, a maga képére.

(Th.)

Budapest, június 5.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Május 31-én új előfőze és nyit a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** A király ma reggel Budapestről Bécsbe érkezett. — *Lipót* belga király holnap néhány heti furdözésre Gasteinba érkezik. A királyt hivatalosan fogadják.

— **Lajos Viktor főherceg utja.** *Rausnitz*-ből jelentik, hogy *Lajos Viktor* főherceg ma reggel odaérkezett. A pályaudvaron *Lobkowitz* Mór és *Zdenko* hercegek, *Thun* Miksa főudvarmester és a kerületi főnök fogadta a főherceget, akit a nagy számú közönség lelkes szlava-kiáltással üdvözölt.

— **Fejedelmi nász.** *Brüsszel*-ből táviratozza tudósítónk, hogy *Albert* trónörökös esküvője *Erzsébet* bajor hercegnővel július végén lesz Münchenben. A bajor udvarnál biztosra veszik, hogy *Ferenc József* király és *Vilmos* császár meg fognak jelenni az esküvőn.

— **A fő kegyelete.** *Ottó* főherceg és neje *Károly* Lajos főherceg emléksobrára, mint Bécsből jelentik, 5000 koronát adományozott.

— **Tanítók hódolata a királynak.** A király az idei nyáron, augusztus 18-án ünneplé hetvenedik születése napját. Ebből az alkalomból a magyar tanítók is részt vesznek a király ünneplésében. A magyarországi tanítók országos bizottsága, valamint az *Eötvös*-alap elnöksége elhatározta, hogy hódoló feliratot intéz a királyhoz és azt remek albumba foglalva küldöttség útján adja át ő felségének.

— **A sah európai utja.** A bécsi perzsa követ tegnap Varsóba utazott és ott várja be uralkodóját, akinek európai útjában Varsó lesz az első állomása.

— **Szent Erzsébet hamvai Magyarországon.** Nemrég a minorita-rend Rómában tanuló növendékpapjai arról értesítették *Csák* Ciriák aradi rendfőnököt, hogy Rómának egy kisebb templomában megtalálták magyarországi *Szent Erzsébet* hamvait. Ez értesítés nyomán az aradi minorita-rend elhatározta, hogy Aradon új katolikus templomot építenek. Ebben a templomban akarják elhelyezni magyarországi *Szent Erzsébet*nek, a magyar minorita-rend patronájának a hamvait. A templomot 1902-ben, az aradi római katolikus egyház fennállása kétszáz esztendő jubileumán fogják felszentelni.

— **A margitszigeti híd.** *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter ma délelőtt megtekintette a Margitszigetre vezető híd építési munkálatait. Fogadására megjelentek *Csörgeő* államtitkár, *Vértesy* osztálytanácsos, *Hollán* Sándor miniszteri titkár, a hídépítés vezetősége élén *Czekelius* miniszteri tanácsos és *Szántó* műszaki tanácsossal, *Höhlfeld*, a sziget felügyelője, *Seefehlner* állampolgári igazgató és *Zsigmond*y vállalkozó mérnök. A miniszter első sorban a hídnek nagyjában már kész vasszerkezetét, aztán pedig a már szintén kész szigeti hidtőt és a mellette épülő két jegyszédő házat szemlélte meg, apróra tájékoztatván magát úgy a már végzett, valamint a még hátralevő munkák iránt. Különösen lekötötték a kereskedelmi miniszter figyelmét a híd hetven méter nyílású áthidaló vasívek, a megfeszítősukra szolgáló acéllekekkel szabályozható acélsaruk, a hidtők szép falazata s a Margithíd középső pillérén végzett átalakítások. A hídépítési munkálatok megtekintése után a miniszter megemlékezett a sziget első csucsán fogantatott feltöltési és szabályozási munkálatokról s örömeinek adott kifejezést azok szép előhaladása felett. Egy órai beható szemle után a miniszter azzal a megnyugvással távozott, hogy a Margithíd e harmadik ága, amely hívva lesz arra, hogy a Margitszigetet, a székes főváros e legkedveltebb üdülőhelyét könnyen és minden időben hozzáférhetővé tegye, a f. évi augusztus hó elsejére kitűzött határidőre elkészül s előreláthatólag még ugyanebben hóban a közforgalomnak átadható lesz.

— **Vilmos császár Párisban.** A *Le Journal* közli azt az igen különösen hangzó hírt, hogy II. Vilmos német császár inkognitóban Párisban volt. Azt írja, hogy a császár a legnagyobb titokban jött, rejtett helyen lakott és csak korán reggel ment ki az utcára néhány kísérőjével. Mögötte állandóan titkos rendőrök jártak. Azt is írja a nevezett lap, hogy ez nem az első eset a maga nemében. A német császár úgy ismeri Páris, mint egy bennszülött párisi. Volt már Páris minden jelentősebb színházában, megnézte a szobrokat, látogatta a muzeumokat. Sőt — és ezt is a *Le Journal* írja — Páris egyik legszebb színésznője belé is szeretett...

— **Darányi levele.** A sepsi-szt.-györgyi országos gazdaértekezlet elnökéhez *Pótsa* József Háromszék megye főispánjához Darányi földművelésügyi miniszter a következő sorokat intézte:

A Sepsi-Szt.-Györgyön rendezendő országos gazda-értekezleten egyéb elfoglaltságom miatt sajnálatomra részt nem vehetek ugyan, azonban a vezetésem alatt álló minisztérium részéről Nagy Gábor miniszteri tanácsost és Pirkner János országos állattenyésztési főfelügyelőt küldöttem ki. Örmömmel olvastam az országos gazdaértekezlet programjából, hogy az értekezlet a székelly kérdéssel, különösen pedig a székelly kiszegadák gazdasági viszonyaival behatóan szándékozik foglalkozni. Azt hiszem, a helyes utat választotta a gazdaközönség, midőn a Székellyföld gazdasági viszonyainak javítására első sorban társadalmi uton szándékozik hatni, mert valódi és fontos sikert az önségély elvnek erélyesülése nélkül elérni lehetetlen alig tartok. Biztosíthatom egyuttal az egybegyűlt gazdaközönséget, hogy a Székellyföldön tartandó országos értekezlet s annak minden tárgya iránt a legmelegebb érdeklődéssel viseltem, az pedig éppen különös örömmre szolgál, ha a székelly kiszegadák helyzetének javulását mindazon ágazatokban, melyek csak tőrcm keretében tartoznak, előmozdítani alkalmam nyílik.

A gyűlésen a miniszter levele nagy lelkesedést keltett s a minisztert táviratilag üdvözölték.

— **Csányi László emléksobrá.** *Pécs*-pöky Grácián nyugalmazott huszárkapitány följánlotta Zalavárme gyének *Csányi* László 1848/49-iki főkörmánybiztos és miniszternek, a megye dícső emlékü nagy fiának mellsobrát. Zalamegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése nagy lelkesedéssel fogadta az ajánlatot és egyhangulag elhatározta, hogy a közgyűlés idevágó jegyzőkönyvi kivanatát melegbangu levél kíséretében küldi meg az adományozónak. Egyben elhatározták, hogy a mellsobrát a vármegyeház nagvtermében állítják föl.

— **Ünnepek Boszniában.** Az alábbi félhivatalos táviratot kaptuk Szerajevóból:

Szerajevó, június 5.

A *Trebevićs* daleygesület zászlajának ünneplés átadása ma ment végbe. A város erre az alkalomra horvát, osztrák és boszniai zászlókkal volt díszítve. Négy óraker három különvonat körülbelül 2000 vendéget hozott *Hörvátországból*, *Salavonaiából*, *Dalmáciából* és *Hercegovinából*, többek között számos daleygesületet és a spalatói városi zonekart. A vendégeket *Mandics*, a *Trebevićs* elnöke üdvözölte. A vendégek nevében viszont *Jacsićs*, a horvát dalosszövetség elnöke és *Milics* spalatói polgármester üdvözölte az ünneplő egyesületet. Azután zászlók alatt bevonultak a városba. Este szerezadót adtak báró *Appel* országos főnöknek és az egyesület védnökének, *Kengyelics* főtörvényszéki elnök felelőségének. A fátylasmenetben két zenekar és körülbelül 2000 ember vett részt. Az országos főnök háza előtt a daleygesületek az osztrák himnuszot énekelték, azután pedig *Mandics* elnök üdvözölte *Appelt*, mint Bosznia kulturájának előmozdítóját. *Appel* válasza után a fátylasmenet *Kenyelics*né lakása elé vonult, ahol az egyesületek a horvát himnuszot énekelték.

A *Trebevićs* egyesület zászlajának ünneplés átadása egyházi szertartás nélkül folyt le. Délután 1 óraker az egyesület házában díszlakoma volt, amelyen az ünneplő egyesület védnökén és tisztviselőin kívül jelen volt *Kengyelics* főtörvényszéki elnök, *Dustus* kormánytitkár, *Niel* alpolgármester, továbbá az idegen egyesületek képviselői és sok mohamedán előkelőség is. Az első pohárköszöntőt *Mandics* mondotta ő felségére, akibe *Kállay* miniszter után hódoló táviratot küldtek. *Ozman Nuri* effendi *Hadzsi* a horvát eszmére és a horvát hazára emelte poharát, *Kramyevics* az egyesület védnökére, *Kresics*, a dalosszövetség elnöke, a boszniai országos kormányra, *Kállay* miniszterre, báró *Appel* országos főnökre, *Kutschera* polgári adáttusra mondott köszöntőt, akiknek az ország haladását köszönheti. Délután népiünnep volt illdésben.

Oly egyesület ünnepe volt ez, amelynek védnöke báró *Appel*, Bosznia országos főnöke. Résztvett benne a megszállott tartományok több főtisztviselője és vendégül megjelentek a magyar állam horvátországi illetőségű polgárai is. Sajnálattal halljuk, hogy Magyarország tekintélye és méltósága ezen az ünnepen teljesen háttérbe szorult, mintha a bosnyák országos főnök nem tudná, hogy Magyarország az egyik hatalom, mely megszállva tartja Boszniát és annak áldozataival jutol a két megszállt tartomány mai állapotába. Súlyos mulasztás történt, midőn ott, ahol a horvát, osztrák és bosnyák színek pompáznak, nem találunk helyet a magyar trikolor számára és mikor az ünneplő tőszöket során megemlékeznek *Kállay*ról, *Hörvátországról*, még a horvát eszméről is, egy hang sem emelkedik annak az országának jólétéért, amelynek hatalma sugározza fényét és melegét az ünneplőkre. Megbotránkoztató jelenség ez, annál is inkább, mert a magyar állam méltóságán akkor esett meg, amikor a bosnyák főváros magyar alattvalókat látott vendégeit.

— **Molnár János megidézése.** Az egyetemi oimercsonkítás ügyében a rendőrség köztudomás szerint megidézette és kihallgatta *Molnár* János apát országgyűlési képviselőt is. A néppárt ebben is a képviselői mentelmi jog sérelmét látja s a képviselőház esütörtöki ülésén nagy mentelmi vitát akar provokálni. A *Keleti Értesítő* erre nézve illetékes helyeken úgy értesült, hogy a vitát a Ház többsége hamarosan leszereli, mivelhogy *Molnár* János mentelmi jogát a rendőrség a megidézéssel egyáltalán nem érintette. Az idézésre *Molnár* apát nem volt köteles a rendőrségen megjelenni s mentelmi jogán csak akkor esett volna csorba, ha a rendőrség az idézésre való megjelenés elmulasztása miatt elővezetelte volna.

— **Törvénytervezet a sajtóviszonyokról.** *Ladányi* Béla hírlapíró, akinek jogtudományi és társadalomtudományi művei a szakirodalomban már nem egyszer megérdemelt elismerésben részesültek, közelebb egy törvénytervezetet dolgozott ki a sajtóviszonyok szabályozásáról. Ebben a tervezetben a szerző a jelenlegi sajtótörvényünk bézagait pótolni s a mai viszonyokhoz mérten olyképp atalaktítani törekszik, hogy úgy a sajtóval való visszaélések megakadályoztassanak, valamint a sajtó munkásainak vitális érdekei kellő alkalmat nyerjenek. Ezenkívül az eddigi rendszerű egészen eltérően szabályozza a sajtójogi felelősség elvét. *Ladányi* a bel- és igazságügyminisztereknek is elküldte tervezetét.

— **Halálozás.** *Künkárt* Bódog m. á. v. ifjellenőr folyó hó 3-ikán ötvenkilenc éves korában meghalt.

A világhírű

„**Champion**“ és „**The Royal Progress**“
kerékpárok mélyen leszállított árban

kaphatók
kizárólag

LANG JAKAB és FIA
kerékpár nagy raktárban
Budapest, VIII., József-körút 41.

Használt gépek legmagasabban becsesértetnek. — Saját nagy javítóműhely és iskola. — Kerékpár-részek leszállított árban.

— **A mafekingi gyermekek.** Mi is megemlékezünk már azokról a transvaali izü novok-ról, amelyeket angol szülők adtak a háboru idején született gyermekeiknek. Ez a felbuzdulás *Mafeking* felszabadításának napján volt a legnagyobb. Az e napon született gyermekeket — mint Londonból írják — majdnem kivétel nélkül a vitez angol tábornokokról nevezték el. Egy West-Merseában lakó halász feleségének ezen a napon három gyermeke született. Az elsőt *Redvers*-nek, a másodikat *Methuenne*-k, a harmadikat *Baden-Powell*-nek keresztelték. Érdekes, hogy a kis *Baden-Powell*-nek két foga volt, amikor megszületett.

— **Az országos tüzoltó szövetség gyűlése.** Az országos tüzoltó szövetség elnöksége pünkösd napján dr. Kék Lajos és *Óváry Ferenc* országgyűlési képviselő elnökléte alatt ülést tartott a fővárosban. A napirend első pontjaként *Óváry Ferenc* referált saját tapasztalatai alapján az országbeli tüzrendészeti viszonyokról, bemutatva a kormányhoz fölterjesztendő szakkerület jelentését. Egyhangulag elfogadták. Az ülés öröndetes tudomásul vette, hogy a párisi nemzetközi tüzoltó kongresszuson a magyar kormányt dr. *Sélyey Sándor* miniszteri tanácsos, dr. *Kék Lajos* és *Fermes Béla* országgyűlési képviselők, az országos tüzoltó szövetség pedig *Lukács Gyula* és *Scocha Zoltán* főparancsnokok fogják képviselni. Ezután a tüzoltó gyakorlati szabályzat került szóba. A mostani szabályzat felülvizsgálatára és átdolgozására bizottságot küldtek ki, melynek tagjai dr. *Sely József* elnökléte alatt *Breuer Szilárd*, *Szabó Gyula*, *Lukács Gyula*, *Scocha Zoltán* és *Markusovszky Béla*.

— **Megölte az apját.** *Temesvárról* telegrafálják nekünk: A gyártelepi söröző kertjében *Hierath* pincemester célbalövessel mulatott vendégeivel. E közben a tizenhat éves *Leonhardt Mária* kezében hirtelen elcsúszott a *Flobert*-puska és golyója a leány édes apját, *Leonhardt József* gyárvezetőt személtáta. A golyó a szerencsésen ember agyába furdott és rögtön halálát okozta. A fiatal leányt ajultán vitték el atyja holtteste mellől.

— **Az amienssi fogoly.** A franciaországi Amiensben csodálatos esetnek jutott a nyomába a rendőrség. A *Dombouquet*-utca lakóit már évek óta foglalkoztatta az a titokzatos nő, aki már kilenc év óta lakott egy egyszobás házában améllkül, hogy lakását egyetlen egyszer elhagyta volna. A szomszédok mindössze annyit tudtak csak, hogy minden este egy férfi jelent meg a ház előtt, sajátos módon kopogtatott az ajtón s aztán gondosan bezárta az épület kapuját. A titkot mostanában leplezte le a rendőrség. Vagy tizenöt évvel ezelőtt a *Saint-Quentin* melletti *Harly* községből hirtelen eltűnt a tízéves *Thieulet Angèle*. A halóság szorgalmasan kutatta az eltűnt leánygyermekét, de eredménytelenül. Egypár hónappal ezelőtt a gyermek atyja elpanaszolta egy amienssi ösmerősének a családját ért szerencsétlenséget. Az amienssi ember kutatni kezdett s végre a *Dombouquet*-utcai ház foglyában találta fel az eltűnt *Thieulet Angélet*. Azonnal értesítette az apát felfedezéséről, aztán rendőri segítséggel felnyitatta a titokzatos ház ajtaját. Rettenetes látvány tárult a belépők elé. A fogoly leány a legsiralmasabb állapotban volt, haja öszszekuszálva, teste rongyokba volt burkolva. A lakásban irtosatos, poshadt levegő volt. A rendőrség azonnal kórházba szállította a leányt, ahol kitűnt, hogy a tizenkilenc éves leánynak több gyermeke volt már. A rendőrség e leleplezések következtében egy *Sarot* nevű kereskedőt azonnal letartóztatott, akiben a szomszédok felismerték azt az embert, aki a ház előtt esténként megjelent. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy mi oka lehetett *Sarot*-nak, hogy a leányt elzárja a külvilág elől.

— **Házasság.** *Mayer Samu* újpesti kereskedő eljegyezte *Klein Hermina* kisasszonyt Budapesten.

Dr. *Böizer Ferenc* fumei kir. törvényszéki joggyakornok és tartalékos tüzérbadnagy eljegyezte *Haydn Erzsikét*, *Haydn Károly* fővárosi ügyvéd leányát.

Kuffler Ármán földbírtokos és a gróf *Esterházy*-uraldom bérleje *Farkashidáról* (Pozsonymegye) eljegyezte *Lakos Nándor* helybeli műszaki gyáros bájos nővérét, *Adél* kisasszonyt.

Roglatcai *Zlinszky Károly* m. kir. államrendőrségi tanácsos leányát, *Györgyike* kisasszonyt, eljegyezte dr. *Poszgay István* gyakorló orvos.

Neumann Ilonka kisasszonyt eljegyezte *Weiss Jakab* Budapesten.

Mautner Henrik budapesti butorszállító és vállalkozó eljegyezte *Stenger Vilmos*, a *Stenger* és *Fleischmann* cég tulajdonosának kedves leányát, *Matildot*.

— **Katasztrófa egy templomban.** Pétervári távirat jelenti, hogy a *kronstadti* Szent-András székes-egyházban tegnap borzalmas katasztrófa történt. A templomban *Idén* csodatévő pap osztogatta az urvacsorát, miközben a nép a közelébe igyekezett jutni. A nagy tolongásban három asszonyt agyonnyomtak. Sok asszony és lány veszedelmesen megsérült.

— **Véres kántorválasztás.** Az elmúlt napokban választották kántort a gyöngyös-tarjaniak. A kántori állásért ketten folyamodtak: *Török Antal* és *Németh Lajos*, aki az ottani római katolikus adminisztrátor ösoso. Az egyházi hatóság *Török Antal* megválasztását hagyta helyben. A község lakói felzudultak e határozat ellen és formális zendülés ütközött ki. A községbeliek nagy része kijelentette, hogy átér a görög-katolikus hitre. Erről az elhatározásukról értesítették a miskolci görög-katolikus esperest, aki kijelentette, hogy az átérés csak úgy történhetik meg, ha a tarjani plébános előbb kiadja elbocsátó levelüket. A községbeliek erre erőszakosan betörték a plébániára. A plébános megrémült s le akarta csillapítani a felzudított tömeget. Időközben megérkezett a csendőrség és kiszabadította a plébánost veszélyes helyzetéből. A csendőrök vezetője ezután többszörszön felszólította a tömeget, hogy oszoljon szét és amikor a békés felszólítás hiábavalóan bizonyosodott, a csendőrök fegyverüket használták. A tömeg közt löttek. Huszan megsebesültek. Most megerősített csendőrség ügyel a rendre és őrszi éjjel-nappal a plébániát és a kántor lakását.

— **Egy szobor.** Az alsólauzici vicinális építői úgy tervezték a maguk kis vasutját, hogy annak a *Richter* kocsmáros telkén is keresztül kellene robnognia. *Richter* ur azonban, az ukrovi kocsmáros, másként határozott a vicinális sorában s tiltakozott az ellen, hogy az ő kis kertjéből elvegyenek akárcsak egy lépésnyit is. A vasutépítők erre megindították a kisajátítási eljárást, de ebben is *Richter* ur lett a nyertes, úgy, hogy már most a kocsmáros kertje alatt fektették le a síneket. *Richter* az eset emlékére minden időkre meg akarta őriztetni s elhatározta, hogy a kerítés mellé a megnyert pör emlékére szobrot emeltet. Szobrász csakhamar akadt, aki a kocsmáros ideáját kőbe tudta vésní s egy magas obeliszket helyezett el a vasuti sínek mentén a kocsmáros kertjében. A szobron egy vigyorgó arc öltögeti a nyelvet é a vasut felé s így a kis vicinális utasai mindig kacagva emlékeznek arra, hogy mennyire meg tudta védelmezni *Richter* kocsmáros a maga telkét a — kultúra ellen.

— **Akinek 120 menyasszonya van.** Egy bajor származású kereskedő, névszerint *Frankenberger Alajos* a múlt héten a gráci esküdtszék előtt szöszzerint a következő vallomást tette:

— Apamtól öröklött birtokomat eladtam száz-ezer forintért. Ezt a pénzt néhány év alatt elköltöttem. Akkor a csavargó-életre adtam magamat s az egész világot bejártam. Tizenhat évi kószálás után Münchenben állást kaptam, de az irodai életet nem bírtam ki. Tehát Grácba utaztam, s elhatároztam, hogy házasság-szedelgésből fogok élni. Első dolgom volt minden lapban közzétenni a következő apróhirdetést:

Azok a hölgyek, akik egy vagyonos, ösinos, komoly fiatal emberhez nőül szándékoznak menni, jelentkezzenek X. Y. Z. címen.

Az eredmény megvolt, mert nemsokára elárasztottak ajánlatokkal. Uriaszonnyok, guvernánok, bonnok, szobalányok, szakácsnők, mindenek csak úgy özönlöttek hozzám. En mindenikkel eljegyeztem magamat s a csinosabbakkal kellemes napokat is töltöttem. Így egynéhány ezer forintot szedtem össze, amelynek elköltése után Münchenbe szöktem. Ott folytattam a szedélgést s különösen özvegyasszonyokkal, mert ezek egy-egy kis előleges nászúttól sem riadtak vissza. Itt ötezer márkát kerestem. (!) Majd Passaubá mentem, ahol egy gazdag lány meg meg is szökött velem. Két hétig mulattunk egy francia fürdőn, aztán ötezer frank nyereséggel a faképnél hagytam. Így ment ez évekig Németország és Ausztria nagyobb városiban. Végre Grácban az a szerencsétlenség ért, hogy legelső menyasszonyom rám ismert és elfogatott. Összesen százhuszszor voltam vőlegény. Az esküdtszék harmadfél évi súlyos börtönré ítélte.

— **Felsőbb leányok találkozója.** A magyar királyi állami felsőbb leányiskola 1892—93-ban végzett növendékei tegnap tartották hetedéves találkozójukat. Az összehívással megbízottak az uton hozzák tudomásukra azoknak akik nem voltak jelen, hogy a következő összejövetelük 1905. március 15-én délelőtt 11 órakor lesz. Nem mulasztathják el továbbá, hogy nyilvánosan köszönetet ne mondjanak *Suppán Vilmos* igazgatónak meleg vendégszeretetéért, *Ódor Emilia* és *Egan Lujza* tanítónőknek pedig szives figyelmükért.

— **Piros pünkösd napján.** Rétfaluban pünkösd vasárnapján nagy táncmulatságot rendeztek a község legényei, leányai. A mulatság közben *Bécsi Imre* táncra hívta fel a *Bodor* András leányát. Ez kosarat adott, amire a legény arcon ütötte *Bodor* Ilonát. A legények erre borzasztó verekedést kezdtek. *Szabó Ignác* bíró súlyosan megsebesült, *Szováth Dénes* és *Fekete Bálint* pedig holtan maradtak a verekedés helyén.

— **A yacht bolondjai.** Különös történetet beszél el *W. Ewart* kapitány, aki az *Austrasia* nevű angol hajó parancsnoka. Hajója San-Franciskóból jött Liverpool felé. A kaliforniai partokon egyszerre csak jelt adott az árbockosárban ülő matróz s jelentette, hogy nem messze a vizen egy kis yacht lebeg, amelynek utasai vészjelöket adnak. *Ewart* azonnal csónakba szállt néhány emberével s a yachthoz evezett. A yachton, amelynek neve *Dora* volt, négy ember jajgatott, kintlódott, majd hogy meg nem halt — éhen. A kis hajó tulajdonosa, miután enni kapott, elbeszélte, hogy hatvanöt nappal ezelőtt indult el három társával *Callan*-ból, hogy mint a yachtsport nagy kedvelői, yachton tegyék meg az utat Franciaországig. A párisi világkiállításra igyekeztek. De mindjárt az első héten óriási vihar érte őket a nyílt tengeren. A kis hajó majdnem elsüllyedt. Nagy hullámok dobálták, s egy erős hullám az összes élelmiszereket kímolta a hajóból. A vihar aztán elállt, s a hajókázók egy kis zacskóban találtak még néhány tengeráztatta kétszersültet. Az egyikük zsebében volt egy üveg bor. Ezen éltek aztán napokig, úgy, hogy mindenikük naponta egy darabka kétszersültet s egy kóty bort kapott. Egy másik vihar alkalmával egy hullám lesodorta a hajóról a tulajdonos fiát, de csudálatosképpen egy másik hullám a következő percben visszadobta a fedélzetre. Az *Austrasia* kapitánya végighallgatta a husz nap óta bójtől sportemberek elbeszélést, s aztán felajánlotta, hogy kössék hajójukat az *Austrasiához*, ő elvontatja Angliába. A yachtsport bolondjai azonban hallani sem akartak erről. Jó pénzért összevásárolták sok élelmiszert az *Austrasia* rak-tárából és kijelentették, hogy egyedül folytatják útjukat. Amikor a kapitány látta, hogy nem bírja őket kapacitálni, elindította hajóját s magukra hagyta őket. Ez hónapokkal ezelőtt történt, s azóta semmiféle kikötőben senki nem hallott a *Dora* yachtról. Valószínűnek tartják, hogy odaveszett a tengeren.

— **Garden-party a műteremben.** Régi panasza hazai társasélelünknek, hogy művészeink és a művészetet kedvelő társaság tulajdonosan távolmaradnak egymástól s hogy az atelier s a szalon közti nemes meg az a barátságos közösönység, ami a külföldön, például Angliában és Franciaországban oly szoros viszonyt teremt a művészek és a laikusok között. Pedig szükséges volna ez mindkét részre nézve, mert az által, ha a műteremlátogatást belevinnék a mindennapi társaséletbe, nemcsak a művészetet tennők elevenebbé, hanem a laikus közönség helyett mértő közönséget nyerne társadalmunk. Érdekes és kitűnően sikerült kísérlet volt ezen a téren az a zenés garden-party, melyet *Wohl Janka*, a jeles irónő kezdeményezésére a minap *Stróbl Alajos*, a kitűnő szobrász rendezett műteremben. Az epreskerüti művészparkban előkelő közönség jelent meg a delutáni mulatságra és a szeretetreméltó házigazda kalauszolása mellett megtekintette a művészpala kinseit és gyönyörködött a művész legnagyobb alkotásában, a királyi palota kertjébe kerülő *Mátyás-kutban*. A műteremben hangverseny volt. *Habay Jenő* művészi hegedűjátékával gyönyörködte a közönséget, a háziasszony, *Stróblné* pedig gyönyörű énekével aratott nagy sikereket. A pompásan sikerült mulatságon részt vettek többek között: *Wlassics Gyuláné*, *Habayné Csobriáné* grófnő, *Karácsonyi grófné* a leányával, *Wohl Janka*, *Thorsten* angol főközségi a nejevel, *Beilen von Schatzen* német, *Bollatti* olasz főközsélnök, *Fraknói Vilmos* püspök, *Herré* spanyol festő stb.

— **Tíz éves találkozó.** Azoknak az iskolatársaknak találkozója, akik Nagyszombatban 1890-ben telték az érettségik, folyó június 11-én ugyanott, a *Pölnitzky*-féle szállóban lesz. *Rákóczy József*, pozsonymajthényi kaplán.

— **Sztrájk a Ganz-gyárban.** A Ganz-gyári munkások sztrájkja még mindig nem ért véget, sőt úgy lehet, hogy holnapután már tízezer ember marad kenyérkereset nélkül a gyárakban. Azok a munkások ugyanis, akik eddig még dolgoztak, szintén hajlandók a sztrájkra s ma memorandumot adtak át a gyár igazgatóságának, amelyben kijelentik, hogy ha a sztrájkoló munkások követeléseit nem teljesítik, ők is abbahagyják a munkát. Ezt a memorandumot ma egy küldöttégek adta át az igazgatóságának, amely holnap délre igérte a választ. A munkások holnap este hét órakor gyűlést tartanak, amelyen az igazgatóság válasza értelmében fognak határozni. Nagyon valószínű, hogy az igazgatóság elutasító választ fog adni s ebben az esetben a Ganz-féle összes gyárakban ki fog törni az általános sztrájk.

— **A nemzeti szövetség sorsjátéka.** Az Országos Nemzeti Szövetség hazafias céljainak megvalósítására megfelelő alapot akar teremteni és e végből tárgysorsjáték rendezését határozta el. Ezzel egyuttal a hazai képzőművészetnek és műiparnak is szolgálóat kíván tenni az által, hogy a nyereménytárgyak hazai műalkotások és műipari tárgyak legyenek. Ez ügyben június 12-én delután 6 órakor a szövetségnek gróf *Károlyi*-nca 20. sz. a helyiségében értekezlet lesz.

— **Üngylikos kereskedő.** Salzer Samu kereskedő még a múlt szombaton főbe lőtte magát és azonnal meghalt. Salzernek a keresepi-uton volt már évek óta férfi és női divatúru kereskedése, de az üzlet a mostoha viszonyok folytán nagyon rosszul ment, úgy hogy Salzernek volt vagy 50,000 korona adóssága. A hitelezők már mindenfelől szorongatták Salzert a fizetésre, de ő képtelen volt eleget tenni kötelezettségének. Így jött azután arra a gondolatra, hogy hitelezőit kijátssza. Júnus elsején éjjel 11 órakor a 30,000 koronát érő árukraktárát eladta a Schlesinger és Schönfeld cégnek 8000 koronáért. Az adósságot szerződést mindketten aláírták, de mikor Salzer Samu a vételárát kérte, Schönfeld nem volt hajlandó fizetni, hanem a szerződésre hivatkozott, amelyben Salzer Samu elismeri, hogy a nyolcezer koronát felvette. E fölött annyira elkéseredett a szerencsétlen ember, hogy hazament és főbe lőtte magát. Nem halt meg azonnal, a Rókusba vitték, ahol másnap kiszenvédett. Másnap Salzer összes hitelezőit meghívták dr. Herzfeld Samu ügyvédet, hogy járjon el az érdekükben. Dr. Herzfeld azonnal feljelentést tett a rendőrségnél a dologról, egyúttal a Schlesinger és Schönfeld cég, mint büntetés ellen megtegte a fenytő feljelentését. Ma volt az ügyben a rendőrségnél a kihallgatás s az iratokat már át is tette a rendőrség a vizsgálóbíróhoz, aki Salzer vagyonára elrendelte a bűnügyi zárlatot.

— **A nemzetközi képeslevelezőlap kiállítását,** mely vasárnap nyitott meg az Iparművészeti Múzeumban, a pünkösdi ünnepekben igen nagyszámú közönség látogatta. Az érdekes kiállítást teljesen ingyen lehet megtekinteni naponként délelőtt 9 órától 1 óráig és 3 órától 6 óráig. A közönség nagy érdeklődéssel tekintette meg a kiállítást látóival. A különlegességek között valóságos föltűnést keltett Arányi Pál gyűjteménye, mely az öt világrész levelezőlapjait rendszeres osztályozásban foglalja magában. Az egyes levelezőlapok értékét hírneves emberek autogramma is fokozza.

— **Az anyós székése.** Tragikus sors érte Müller Kálmán moldovai mérnök feleségét, Kratochvíl Margitot. A csinos asszonyka nemrég beteg volt és minthogy férje egész nap külső szabályozási munkálatokkal volt elfoglalva, a beteg asszonyt irt Grácban lakó édes anyjának, aki egy órnagy özvegye, hogy látogassa meg. Amikor az asszonyka betegsége gyógyulófélben volt, a fiatal pár kérésére az anyós továbbra is ott maradt. Az asszonyka háta mögött benső viszony fejlődött az anyós és veje között és pünkösdi vasárnapján megszülettek. A fiatal asszonyka egy hátrahagyott levélből tudta meg anyjának és férjének székését. A magára maradt asszony tegnap kétségbeesésében felakasztotta magát.

— **A végtárgyalás előtt.** Nagy-Becskereken a központi József-kórház gondnoka, Muzslay Lipót, a kezelésére bízott hivatalos pénzek körül többrendbeli szabálytalanságot követett el. Feleletes hatósága feljelentette a törvényszéknél a visszaéléseket. A napokban kellett volna törvényt állania a hetven éves öreg embernek, aki annyira a szívére vette egy nyilvános tárgyalás izgalmaival s esetleges következményeit, hogy mérget vett be. Így a reggeli kilenc órára kitűzött tárgyalásra nem jelenhetett meg. Az üngylikos még életben van, de erősen vívódik a halállal, amely az orvosi vélemény szerint pár nap alatt be fog következni.

— **Szerencsétlenség a Dunán.** Pünkösdi vasárnapján délután Foktörök egy iparos legényekből és fiatal leányokból álló társaság csolnokon át akart rándolni az uszodi part mellett lévő szigetre. Alig voltak azonban a Duna közepén, egy vontató gőzös jött a csolnakkal szemben és annak a hullámverése felborította a csolnokot. Bohár Kálmán, Gulán Lajos, Szöcs Etel, Forgó Ilona és Biró Margit a Dunába fulladtak és nyomtalanul eltűntek a folyóban. A holttesteket még ma sem találták meg.

— **Két üngylikos.** Prohászka József soproni születésű negyvenöt éves cipészemester ma reggel Baross-utca 82. szám alatti műhelyében szíven lőtte magát és meghalt. A szerencsétlen ember sokat küzdött anyagi zavarokkal és ez keserítette el. Három gyermeke سرا. Holttestét a boncoló intézetbe vitték. — A másik üngylikos König János tizenkilenc éves kereskedő volt, aki tegnap este a tabáni hajóállomásnál a Dunaparton főbe lőtte magát és véres fejjel bukkott a vízbe. Még élve kimentették és súlyos sebével eszméletlenül a Rókus-kórházba szállították.

— **Rendőri hírek.** Werk András cipészsegéd ma éjjel a Szövetség-utca 32. szám alatti ház előtt összeesett több részeg napszámmal, akiknek egyike úgy mellbeszurta, hogy eszméletlenül állapotban került a Rókus-kórházba. — **Fiola Ferenc** 26 éves csereszer pedig hajnalban a Szondy- és Dalnok-utca sarkán összeeszkálta Hegedűs Imre 21 éves vasuti munkást. Több sebéll vérezve került Podmaniczky-utca 79. sz. a. levő lakására. — **Bröder Simon** műszerészinas ma reggel a Wesselényi-utca és Erzsébet-kört keresztelésénél előtette Murin Zsófia nap-

számosnót s másfél éves kis lányát. Az asszony a lábujzára, a leánya fején szenvedett súlyos sérüléseket.

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében készülnék: Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarelli stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképezési hátterek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

A mikádó öccse Budapesten.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 5.

Szép fővárosunkba ma délután messze földről való vendégek érkeztek. A japán császári ház egyik legkiválóbb tagja, a mikádó közeli rokona és kedvence Kan-In Kotufuó japán császári herceg jött el hozzánk, a mangját és születését megillető fényes kísérettel, hogy megtekintse európai körútjában Budapest nevezetességeit is. A 35 éves japán herceg fejedelemnek azzal a küldetésével indult el örökké nap-sugaras hazájából, hogy üdvözölje nevében Európa uralkodóit. E megbízatását már teljesítette Brüsszelben, Rómában és utoljára Konstantinápolyban, ahol mint távirataink jelentették, a kötelező tisztelettel vették körül.

A tőrök fővárosból egyenesen Bécsbe utazott a mikádó öccse és onnan hétfőn délelőtt tizenkettőfél órakor a komárommegyei Acs állomásra érkezett, hogy megtekintse a bábolnai és kishéri állami menesztet. Az ázsiai princep Fujii vezérkari ezredes, a bécsi japáni katonai attasé, Oshims alezredes, Matsui szerartásmester és gróf Szapary Péter osztálytanácsos kísérette, akik a földművelési miniszter rendelt a császári herceg mellé. A vasuti állomáson Darányi Ignéc földművelési miniszter fogadta, aki francia nyelven üdvözölte a vendéget és bemutatta neki a két menesztelep vezetőségét. A társaságot magyar díszruhás kocsis hajtotta négyesfogatok szállították Bábollára. A herceg megtekintette a telepet Fadallah el Hadad Mihály ezredes menesparancsnok kalauzálásával. A lóanyag rendkívül tetszett Kotufuó hercegnek. Délután négy órakor kocsiúra ült a társaság s bejárta a birtok nagy részét s megismerelte a tehén-erdőket, a sertésfalkákat, juhnyájákat és méneseket. A herceg aztán Kishérrre hajtott, amelynek hátrán Deső Gyula őrnagy menesparancsnok és Bend Godófréd gazdasági intéző várta a vendégeket, akik a kishéri kastélyban szálltak meg. A herceg este a magyar nép tancában gyönyörködött. Ma reggel megtekintette a telepet, aztán közöneli mondvá a miniszternek és a tisztikarnak, déli egy órakor Székesfejerváron át Budapestre utazott. A fővárosba délután öt órakor érkezett a napkeleti herceg, a mikádó főkamarása, Ivakura herceg, Matsui szerartásmester és a japán császári udvartartás néhány hivatalnok kíséretében. A herceg Budáról egyenesen a Hungária-szállóban levő lakására hajtott és ott kipihente az ut fátadalmait. Egész délután nem mozdult ki az első emeleti lakásából és még a vacsoráját is felvitette, csak kísérete kelthette föl lenát az étterem közönségének érdeklődését.

Kan-In Kotufuó herceg, aki igen szimpatikus megnyerő modern férfi, a mikádó unokaöccse. Jóllehet még csak harmincöt éves, mégis már jelentős katonai múlt van mögötte. A kadétiskolát hazájában végezte, s katonai tanulmányait Franciaországban fejezte be. A japán-kinai háborúban, mint százados vett részt és számos kitűnő hadi műveletnek volt az intézője. Dícsőséges haditetteit a császár a Kinshí-renddel tüntette ki, mely kitüntetés csak haditettek jutalma és nagy évi járadékkal jár. A herceg lovas ezredes és jelenleg a vezérkarhoz van beosztva.

A főváros érdekes vendégei csütörtökig maradnak Budapesten: tőlünk Bécsbe utaznak, ahol fényes fogadtatás vár rájuk. Az állomásnál Ferenc Ferdinánd főherceg üdvözli őket a király nevében. A trónörökös a polgári és a katonai előkelőségek élén jelenik meg a pályaudvaron, a hova a katonazenét is kivezénylik. A fogadtatás után a mikádó öccse Ferenc Ferdinánd főherceggel egy udvari fogatban — a saját és a bécsi kíséretétől követte — a Hofburgba hajtatt, ahol a király magán-kijelöltatású fogadja. Délután a schönbrunni kastélyban a vendégek tiszteletére diner lesz, 8-ikán délután Ferenc Ferdinánd főherceg ad ebédet a Belvedereben. Valószínűleg 9-ikén utaznak el a vendégek Bécsből egyenesen a berlini udvar látogatására. Onnan Pétervárra utazik a herceg és aztán Szibérián keresztül visszatér hazájába.

Budapesti exotikus vendégei holnap délelőtt

megnézik a 16. huszárezred kaszárnyáját, majd fővárosunk több monumentális épületét és nevezetes gyűjteményeit és 6-ikán este utaznak Bécsbe.

A zugligeti katasztrófa.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 5.

A pünkösdi ünnepek szomorú epilógusáról beszél a főváros egész lakossága és a szerencsétlenség áldozatai iránt megnyilatkozó részvét mellett mindenki érzi, hogy erélyes és céltudatos intézkedéseket van szükség, hogy a tegnapihoz hasonló vérekes események jövőre eleje vétesék. A katasztrófa ma a fővárosi tanácsban is szóba került. A tanács elhatározta, hogy megkeresi a rendőrséget az iránt, hogy a bírósági vizsgálat eredményeit a saját vizsgálati adataival együtt terjeszse a tanács elé, hogy a főváros lássa, nem követték-e el a vasutasság olyan hibát vagy mulasztást, amely a fővárossal fennálló szerződésbe ütközik s kell-e és mily irányban preventive intézkedni, hogy hasonló szerencsétlenségek többé ne forduljanak elő. Egy könyvomatoss szerint a képviselőház is foglalkozni fog a szomorú esettel. Mindjárt az első, esztörtöki ülésén a szélsőbal egyik tagja meg fogja interpellálni a kereskedelmi minisztert, hogy erélyes intézkedésekkel védje meg a fővárosi közönség életbiztonságát.

A szerencsétlenségnek sebesültjei, akik valamennyien a Szent-János-kórház sebészeti osztályán fekszenek, már jobban érzik magukat. A kórház igazgatója, dr. Ludvik Endre, a kórházi orvosokkal többször meglátogatta a beteget, akik rövid idő múlva egészen meggyógyultak el a kórházal. A nyolc beteg közül legsúlyosabb az állapot Mawer Annának, Mawer János szabómester feleségének, aki úgy látszik agyrázkódást is szenvedett zuzott sebének kívül.

A szerencsétlenség halottjai közül eddig hárman fekszenek a törvényszéki orvostani intézetben. És pedig a tescheni Fabry Alfrédné, a kinek a férje, a vasuti felügyelő s Jenő 8 éves fia a kórházban van, azután Scheider Kálmán 24 éves kereskedősegéd, s egy fiatal asszony, akiben ma reggel hozzátartozói Gromann Gyula könyvkötő 29 éves feleségére született Bauer Karolinára ismertek. A negyedik halott: Brandtweiner Mór főmérnök még a János-kórház halottsházában van, s valószínűleg ott boncolják is föl. A többi három halott boncolását illetőleg a törvényszék még nem rendelkezett, de minden valószínűség szerint holnap délelőtt megy végbe.

A szerencsétlenség színhelye még most ugyanolyan, mint tegnap volt. A felborult kocsi még ott fekszik az uttesten, s a közlekedést a Szép-Iónától a végpontig átszállással bonyolítják le.

A szemtanúk állítása szerint megható jelenet volt az, amikor a szerencsétlenség megtörtént, a kigugrott kocsi után következő waggon utassai lengrottak. Az elsőt ült a szerencsétlen véget ért Scheider Kálmán, a másodikon bátyja Sándor. Az idősebbik a szerencsétlenséghez sietett s ott látta a kocsi alatt Kálmán öccsét, aki fájdalmas tekintetet vetett rá. Beszélni nem tudott. Mikor kiemelték a kocsi alól, még élt, de amint bátyja karjai közé került, nagy sóhajással kiszenvédett.

A szakértői szemlére ma délben ment ki Soly vizsgálóbíró vezetésével az arra hivott bizottság, hogy kiderítse, mi módon indult meg tulajdonképpen a kocsi a meredek lejtőn. Az eddigi vélemény abban öszpontosul, hogy a kocsi nem volt fékező, vagy hogy a közönségnek tömeges rohama következtében előállt rengéstől indult meg. A vezető Tamás István ma egész délelőtt Tóth János fogalmazó előtt volt, s részletesen előadta a szerencsétlenség előzményeit. Ő, mikor a kocsival beért az állomásra, bejelentette az állomási rendezőnek, hogy sürgősen félre kell mennie. Az engedélyt erre meg is kapta, s mikor dolgát elvégezve visszatért, a kocsi már elindult. Szaladt a kocsi után, de már nem érthette el az örült sebességgel vágatót kocsit. A kalauznak ezt az állítást az állomásrendező is megerősítette s így valószínű, hogy a katasztrófát a közönség viselkedése idézte elő.

A szerencsétlenség színhelye ma délelőtt valóságos bucsujárárbely lett. A Zugligetből, a Sváb-hegyről és az egész környékről, aki csak tehette elment arra a helyre, ahol a rémes katasztrófa történt. Az összezuzott villamos kocsi körül elegáns, világos ruhába öltözött hölgyek állnak kíváncsian és élénk beszélgetést folytatnak a kocsi őrző rendőrökkel és villamos vasuti alkalmazottakkal.

A kocsi maga borzalmas pusztulás képét mutatja. Teljesen jobb oldalára dülve fekszik. Az

Mirtus-crème

bőrfinomító, szépítő, üdítő. Szirtalan és ártalmatlan arc- és kéz-crème, eltávolít minden bőrhíbat, szepőt, májfoltot, bőrhámlást, pattanást, bőrkért, Kis tégely 50 kr., nagy 1 frt. 3 kiállítási kitüntetés. Hozzá szappan 40 kr. Mirtus-poudre 50 kr.

Készíti és szétküldi az „Apostol” gyógyszerár. Budapest, VIII., József-kört 64 n. sz. Baross-utca közelében.

első perron teljesen összezúzódott, a padok darabokra törtek, még a tetőt tartó oszlopok is széthasadoztak. Benn a kocsiiban itt is, ott is nagy vértócsák mutatják a szerencsétlenül járt utasok fekvőhelyét. A kocsi mind a négy kereke *be volt fészeve*. Csak-hogy akkor, amikor a tömeg megrohanta, valaki a féknek neki dülhetett és így a fék két jokkal *kinyitott*. Ez a förlengedés eléig volt arra, hogy a kerekék annyira-mennyire forogni tudjanak, amit természetesen a lejtős út nagyon elősegített.

A szerencsétlenségről Renner Oszkár gépészmérnök, tartalékos tüzérhadnagy, aki az egész dolognak szemtanúja volt, a következőket meséli el:

— Nyolc óra tájban a villamos vasút végállomásán föl akartam szállni egy kocsira. A közönség tolongása azonban oly nagy volt, hogy egy-egy helyért valósággal harcolni kellett volna. Ezért jobbnak láttam, hogy gyalog induljak utnak, remélve, hogy majd a hűvösölgényi vonal egyik kocsiján kizökös nélkül kapok helyet.

Meglehetősen sebesen mentem végig a sínek mellett, amikor éppen a Virányos-ut sarkán hallottam, hogy egy kocsi jön mögöttem. Hátrafordulva csodálkozva láttam, hogy a kocsi, amelyen nem volt kocsivezető, szédületes sebességgel robog lefelé. A kocsi másodpercenyi sebesség-gyapadást, gyorsulást, legalább száz méterre becsültem. Csodálkozásom azonban alig egy pillanatot tartott. A következő pillanatban mintegy tíz lépésnyire tőlem, a kocsi valósággal *fölrogt*. Körülbelül 25 centiméter magas lehetett az ugrás. Azután a kocsi jobbra hajolva, a két jobb oldali kerekén a sínekből kiugorva rohant tovább, mely barázdát szántva a földben. Mintegy 30 méternyit futott ilyen módon, a mikor neki ütközött a 244-dik számú felsővezeték-oszlopnak és teljesen jobbra fordult. Az oszlop, amely 10 centiméter átmérőjű, 8 mm. vastagfalú hengerelt vascsőből készült, az ütés ereje alatt egészen elhajolt. A fölborulás pillanatában egy asszony, akiről később megtudtam, hogy *Fábrý Alfrédné* volt a jobboldalon le akart ugrani, azonban a kocsi reázuant.

Egy pillanatra mély csend volt és én magam is megdermedve álltam. Aztán tört csak ki az a vérfigyasztó sikoltozás és jajszékélés, amelynek lármája összgyűjtötte a környékelieket.

Enn egyszeresen a földön fekvő asszonyhoz rohantam és nagy nehezen kihúztam a romok alól. Balra, feje borzalmasan össze volt zúva. Még csak a jobb karját tudta fölemelni, azután lélegzett egyet és karjaim között meghalt.

A mentők bámulatos gyorsan jelentek meg a helyszínen, 20 perc múlva már ott voltak, hogy teljesítsek némes feladatukat.

A sebesültek neve némi helyreigazításra szorul. Ezért a következőkben közöljük hivatalos névsorukat: *Maurer Anna* 58 éves, fővárosi szabó felesége, *Brandtweiner Wilma*, a szerencsétlenség egyik halottjának, *Brandtweiner Mór* főmérnöknek 18 éves leánya.

Fábrý Alfréd 46 éves vasuti felügyelő, akinek neje a katasztrófa folytán életét vesztette.

Fábrý Jenő nyolc éves fiúcska, aki szüleiivel együtt rándult ki a zugligetbe.

Singer Regina 40 éves varróné és nővére,

Singer Berta 21 éves.

Zitzeiger Berta 40 éves, özvegy.

Riedner Gizella 23 éves szabóné.

Weiner Gizella 17 éves.

A pünkösdi katasztrófa ügyében a közönség köréből több levél érkezett hozzánk, melyeknek írói különböző indítványokkal óhajtanák elkerülni, hogy a jövőben ilyen emberáldozathal ne kelljen megfizetni egy-egy ünnepi kirándulás élvezetét. A hozzánk érkezett levelek közül különösen értékes dr. *Szirmai Manó* fővárosi ügyvéd levele, aki a rend hiányában véli föllelni a katasztrófa okait s így végzi levelét:

A rend hiánya az oka mindennek. Azért is azt gondolom, igen helyes intézkedés volna, ha *rendszámokat* osztanának oly helyeken, ahol óriási az ember-tömeg és óriási a tolongás. Ezenkívül még *körbejáró rendszámokat* kell alkalmazni úgy a rendszámok kiosztásánál, valamint a kocsi-feljárattól előtt, hogy a kocsi megtelvény a közönség visszatérhető legyen. Ha jól emlékszem, a kiállítás évében tettek kísérletet a rendszámokkal, de abbahagyták, mert a közönség csak-ugy felugrált a kocsira, mint azelőtt. Ez azt bizonyítja, hogy a rendszám csak *féltrendszabály* s a kísérlet előtt is tudható volt, hogy nem lesz sikere, ha csak annyi rendőrt nem állítanak oda, ahány az utazó. Az általam javasolt rendszabály azonban megszüntethető a rendtelenséget s a szerencsétlenségeket, s megvalósításával hatalmas lépéssel közelednék a többi világvárosok rendjéhez.

A szerencsétlenség egyik szemtanúja, aki csak egy szerencsés véletlennek köszönheti, hogy nem került a későbbi romokban heverő kocsira, egy hozzánk intézett levélben tapasztalatait írja le s többek közt elbeszéli, hogy a kocsi a legzökösesebb mentőszerekkel sem volt ellátva s hogy a szerencsétlenség után egy órával később is még két száz gyermeke és gyufák világa mellett vonszolták ki a

sebesülteket a kocsiból. Fáklyát seholsem lehetett keríteni.

Bizony, nem felesleges az a figyelmeztetés, hogy a jövőben minden kocsiban és minden rendőri órszobában tartassanak készen kellő mentőszereket.

Udvari történetek.

I.

A trónörökösné disznaja.

Nem igen tudják Nyugat-Európában, de bizonyos, hogy *Miklós* montenegrói fejedelem, a Fekete Hegyek Schillerje, elvesztette népszerűségét országában. Nem azért, mert költő, elvégre az ilyesmi még megbocsátható, de két körülmény nem, amely nagyon fáj Cernagóriának. Először is az, hogy *Miklós* fejedelem a nyomor enyhítésére nem mond le civilisztájáról, másodsor pedig, hogy nagyon elnéző menyje: a trónörökösné iránt, akinek disznaja miatt legutóbb csaknem palotaforradalom ütött ki a cettinjei konokban.

Persze, nem volt az igen közönséges disznó, mint amilyeneket a legfinomabb cettinjei palota előtt találni, — óh nem, — különös disznó volt, — szerencsedisznó!

Miklós fejedelemnek nehéz volt az élete, amikor a trónörökösné megtudta, hogy kedves szerencsedisznaja elveszett.

A fejedelmi udvarokon nagyon babonásak az emberek és *Mecklenburgban*, a trónörökösné házában és *Montenegróban* is éppen egy uralkodik a babona, mint az orosz cár palotájában.

Amikor a hercegnő *New-Stréltából* távozott, így szólt hozzá bucsuzó édes atyja:

— A kis fekete bőröndben egy szerencsedisznót fogsz találni. Ha egy szép napon kifogynál a zseb-pénzből, fordulj csak bátran ahhoz a kis sertéshez. Mert nagy kincset rejt bensejében.

Annai bizonyos, hogy a cettinjei tartózkodás alatt nem igen gyapadott ennek a furcsa takarékpénztárnak a tartalma. Először is föllelegesnek tetszett a kincset szaporítani, másodsor meg nem igen volt miből. Mert a montenegrói trónörökösnek civilisztája nagyon szerény.

A montenegrói udvaron nem jó szemmel nézték a szerencsedisznót, amely a trónörökösné dolgozószobájában igen előkelő helyet foglalt el. Furosan találták, hogy a trónörökösné nem viseli a montenegrói babona szerint szerencsétlenség varjuszemet is amuletként.

Bezzeg, amikor megtudták, hogy mit is rejt titkon magában, a szerencsedisznó iránt kiűrt az általános tisztelet. Mindenki gyöngédséggel gondolt rá — és azok a boldogok, akik a trónörökösné szobájába juthattak, a világrt se mulasztották volna el, hogy a derék állatokra szerető pillantást ne vessenek.

Egy szép napon ellopták a szerencsedisznót, amelynek tartalma bizonyára amatőrre akadt.

A trónörökösné sirt, dühösködött s szcenákat csinált. Szigorú vizsgálatot tartottak: hiába!

A hercegnő már csak németül beszélt mecklenburgi dialektusban és leginkább a rendőrmiszternek mondta meg a véleményét.

A trónörökös, mint gyöngéd férj, titokban *Cattaroba* küldte egy emberét, venne ott disznót, amely az eredeti disznóra hasonlít.

A fejedelem ugyanilyen megbízással *Fiuméba* küldte udvarmesterét.

A rendőrmiszter pedig, akit egyelőre elocsaptak hivatalából, — maga utazott *Fiuméba* disznóvásárra, hogy ismét az udvar kegyébe visszajusson.

Mind a hárman meg akarták lepni a trónörökösnt. Aki meg is volt lepve, amikor egy disznó helyett — egyszerre csak *hármat* talált.

A mecklenburgi fejedelem leánya megkopogtatta mind a hármat: csak úgy kongott az ürességtől. Megint meg volt lepve. Mire a trónörökös felkiáltott:

— Kötelenem magamat, hogy arannyal és az angol bankra szóló sekkekkel töltöm meg a disznót, — mihelyt — ott *tökém* lesz.

Eltűnt az eredeti disznó; disznóság!

II.

A spanyol király cipője.

Mecklenburgban disznó, *Montenegróban* a varjuszem játszsza az amulet szerepét.

A spanyol udvarnak is megvan a maga babonája. A hidalgók hónapban egy pár cipő hozza az uralkodónak a kellő szerencsét házába. Ennek a fontos pár cipőnek mostanság szenzációs kalandja volt *Madridban*.

Az első pár cipőt, amelyet a királyi gyermek

kap, megelőzőleg három éjszakán keresztül — mert a rossz szellemek csak sötét éjjel kísértnek — rá adják a kis Jézus lábára, akit a madridi katedrális madonnája tart karjai közt. Ez a pár cipő talizmán minden baj ellen mindaddig, amíg csak megvan.

A kis spanyol királynak ez az amulet-cipője, noha maga édes anyja őzi a legnagyobb gondtal, vagy két hét előtt eltűnt a helyéről. A királynő kétségbe volt esve, folyton sirt, kezét tördelte, — és mindenképpen titkolni akarta fia előtt bánatát. Egyszerre csak a király meglepte édes anyját, amint az éppen sirva térdel imázsámolyán.

— Miért sírsz, édes anyám? — *leggett* a kis szaverén. — Csak nem akarta megmondani, hogy fiát ne nyugtalanítsa.

Vége kisült, hogy a kis király az amulet-cipőbe bujtatta kedvenc babáját, egy korrek kis spanyol admirálist, hogy *megőjíja minden bajtól*.

Szegény, az igazi admirálistokat nem tudta megővni.

III.

A walesi herceg — gyűdes.

Gyűzött a walesi herceg!

Persze nem Dél-Afrikában, ahol annyi angol vér folyt el. A walesi herceg a lövészgyűtőn gyűzött!

Megnyerte a derbyt!

Mit is kívánhatna egyebet a *Luzafias* tömeg a trónörökösöt? Meg is éljeneztek *Epsomban* a kövér herceget, aki bár eddigdel nem tartozott a szerencsés futatók közé, megelégedéssel tekinthet vissza az idei szezonra. A gyepen máris „hercegi évrnek” nevezik ezt az esztendő; a walesi herceg tudniillik az idei szezon négy nagy díját nyerte meg: március 29-én a *Grand National*, vagyis *hátezer fontot*, — május 2-án a *Two Thousand Guineas* vagyis *ötezer fontot*, — május 16-án a *New-Market Stakes* vagyis *négyszer fontot*, — utoljára pedig a *derbyt*, vagyis *hétézer fontot*. Összesen tizenhatezer fontot, ami még egy hercegnek is szép havi jövedelem.

De van a walesi hercegnek még egy diadala, — és pedig a divat terén.

Amint a *Londoni Daily Mailnek* egy *newyorki* kábelürgönye, amely vagy ötszáz forintba került, hírül adja, a walesi herceg szalonképességhez segítette — a *barna cipőt*.

„A világ, amely ültözködik,” bizonyára érdeklődéssel tudomásul azt a szenzációt, hogy a walesi herceg lord *Castlereagh* estélyen frakkban, fehér nyakkendővel és barna cipővel jelent meg.

Az előkelő urvilágot — mintha a guta ütötte volna meg, — eleinte konsternálva volt, de aztán annál nagyobb lelkesedéssel karolta föl az új divatot.

Áldassék a walesi herceg neve, aki diadalra juttatta *New Yorkban* — a barna cipőt.

És nem Dél-Afrikában az angol hadsereget!

X.

FŐVÁROS.

(*) A labdarúgás és a főváros. Ismeretes, hogy *Del Medico* Agoston fővárosi bizottsági tag a törvényhatóság egyik közgyűlésén azt az indítványt tette, hogy a főváros a saját iskoláiban tiltsa el a football-játékot s kérje fel a minisztert, hogy ő is hasonló cselekedjék az állami iskolákban. Az indítványt a közoktatási bizottság egész terjedelmében elfogadta s a tanács is ilyen értelemben fog javaslatot tenni a holnap közgyűlésnek.

(*) Ki fektesse a gázcsöveket? A fővárosnak kisebb konfliktusa akadt a gáztársulattal. A tanács ugyanis elhatározta, hogy a X. kerületi gyömör-ut és Szállás-utca mentén a gázcsövezetek hálózatát meghosszabbítja s ezzel a kőbányai régi panaszának véget vet, amennyiben a hiányosan világitott utcákat gazvilágításal látja el. E határozat következtében felhívták a gáztársulatot, hogy a fővárossal 1879-ben kötött szerződése értelmében a szükséges csöfektetéseket sürgősen hajtassa végre. A légszertársulat azonban felszólalt a rendelkezés ellen és azt vitatta, hogy a szerződés értelmében a mondott területeken őt a csöfektetés kötelezettségére nem terheli, minthogy azok az utcák a már meglévő légszertársulattal közvetlen összefüggésben nincsenek, hanem azokat idegen terület, a n. kir. államvasutak Budapest-ceglédi vonalának pályatestje a kiépített területektől elválasztja, már pedig a szerződés értelmében csakis olyan helyen köteles az elrendelt csöfektetéseket saját költségén elkészíttetni, amelyek a többi már létező csőhálózzal közvetlen összefüggésben állanak. A tanács tegnap foglalkozott a gáztársulat felszólalásával s azt elutasította, mivel a vasuti pályát nem tekinthető olyan idegen területnek, amelyről az 1879-iki szerződés megemlíkezik. Egyébként is a főváros igazat már számos hasonló precedens eset igazolja, amelyekben a tartság igényfőelő vonakodó felszólalásait mindenkor elutasították.

(*) A legdrágább leirat. A jászsevárosi adószámviteli hivatal főnöke egy konkrét eset alkalmával azt válaszolta az adófélvezőnek, hogy ő az adó fejében lefoglalt ingatlanoknak az elhurcolását végső eszköznek tekinti olyan adózókkal szemben, akik tudnak, de nem akarnak fizetni, vagy akik másképpen nem tudják az adójukat megfizetni. Nem tartja azonban jogosnak és méltányosnak, hogy olyan adózóknak, akik fizetnek adót, csak éppen a lejáratkor nincsen pénzüik, azonnal elvigyék a holmiját. Nagyon sok adózót, aki ha kap egy kis halasztást, szívesen megfizeti az adóját, tönkre lépnek azáltal, hogy az ingóságait bezsájlítják az árverező csarnokba, ahol az árverési híjának keze közé kerül. Az adószámviteli hivatal főnöke tehát azt javasolta, hogy január 22-től márciusig és azokban a hónapokban, amelyekben házbért kell fizetni, egyáltalán ne transzferálják az adózók ingóságát. A többi hónapnak pedig az első felében. A méltányos és igazán humánus javaslatot a polgármester is magáévá tette. Az adófélvező a polgármester állásfoglalása ellen panaszt tett pénzügyminiszternél. A pénzügyminiszter nem jött a polgármester humánus intézkedéséhez. A miniszter vez. elhatározását hosszabb leiratban fejté ki:

Elmondja azonban megokolásul, hogy Budapest közönsége nem szeret adót fizetni, közömbösen veszi a végrehajtás minden nemét s csak az utolsó órában szalad felhőzfához. Ha meg fogja tudni a közönség, hogy bizonyos hónapokban nem transzferálják el a holmiját, hát nem is fog fizetni. Már is sok kevézést adott. A törvény megengedi, hogy az adófélvezőt, vagy a helyettes feléi adóra halasztást adjon. Ezenkívül a miniszter főlhatalmazta az adófélvezőt s a helyetteseket, hogy annak akinek a tavalyi és idei adótarozása 1000 koronánál kevesebb, egy évi halasztást adjanak. Ha 2000 koronánál kevesebb az adóhátralék, akkor kétszer is adhatnak halasztást, sőt szóbeli főlhatalmazást adott arra is, hogy ha a fél adóhátralékának egy harmadát megfizeti, a transzferálást mellőzzék s a kitűzött árverést ne tartásik meg. Aki még ennyi kedvezés után sem fizet adót, mondja a miniszter, s az utolsó percra hagyja az adóztatást, kíméletet nem érdemel. A szigorú rendelkezést azzal akarja megokolni a miniszter, hogy 1898-ban 3.330.908 forint 24 krajcár volt az adóhátralék, tavaly pedig 3.686.886 forint 13 krajcár. A hátralék növekedését a miniszter kizárólag annak tulajdonítja, hogy a nyírák ember nem szeret adót fizetni, illetőleg hiányzik belőle az adóztatási készség.

(*) A köztisztasági szabályrendelet. A székesfőváros köztisztasági szabályrendeletének a módosítás ügyével ma foglalkozott a tanács s a köztisztasági és közegészségügyi ügyosztály részéről bemutatott tervezetet általánosságban elfogadta.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Lohengrin. *Burján*, az Opera vendége, ma Wagner *Lohengrin*-jében lépett föl. Ma is annak az értelmű, nemes izlésű tenoristának bizonyult, aki Tannhäuserben első intrádrára megnyerte a közönség jóindulatát. Termet dolgában mások mindenetre felülmúlja (például Perotti, aki ebben a tekintetben ideális Lohengrin volt), de a szerep lelkes, következtetés alakításában Burrián magasabb színvonalon áll, mint azok, akik a stilszerűség rovására ebben a szerepben is olaszos bravurra törekednek. A *Lohengrin* mai előadása szinte reppiszámba ment és hálásak vagyunk a vendég iránt, hogy legalább a szezon végén hozzájuttatott bennünket ehhez a felséges operához. *Ney* Dávid hatalmas Henrik császára dísz volt az előadásnak. Ritkán énekel ennyi hévvel, ennyi majestással. Hangjának ereje és nemes páthosza bámulatot keltett az első felvonás ima-részletében. *Diósné* kitűnő *Ortrud*. Nemesek éneke jellemző imponáló erővel a nagyvagyó, sőt lelkű asszonyt, hanem ott is erővel teljes, drámai és kiemelkedő, ahol *Ortrud* hallgat és csak arcjátékával illusztrálja a saját lelke háborgását és a körülötte végbemenő eseményeket. *Beck* Telramundja és *Vasquez* grófné *Elzása* szintén elsőrangú alakítások. A derék kardalok szép munkát végeztek és a zenekar is több ambícióval játszott, mint rendszeren. Wagner partitúrájának a nagy szépségeit természetesen csak nagy kaliberű karnagyok tudják kiemelni, amilyenek nálunk mostanában nincsenek. A rendezésben sincs elég szín és fantázia. Az meg éppen csodálatos dolog, hogy *Lohengrin* fényes megjelenéséből semmi sem látszik a mi színpadunkon, mert a kórusokat úgy állítják föl, hogy a kardalok tömege teljesen elfüdi a csolinakon közeledő *Grál*-lovagot. Hát a többnyelvűség mizériáját emlegetjük-e? Az illúzióknak valóságos arcucsapása, amikor brabanti *Elza* *io fratello* emleget és *Lohengrin* olaszul vall szerelmet a germán hajadonnak: *Elza, io t'amo!*

Nemzeti Színház. Katona *Dánk* *dánja* szomorúan üres nézőtér előtt került színpadra. Ez a

részvéltenség a közreműködőket annyira leverte, hogy csak fél ambícióval, kedvtelentül játszottak. Nyen viszonyok közt talán jó volna véggépp lemondani a tragédiáról. A mai előadás *Fáy Szeréna* játszott Gertrudot, *Hegyesi Mari* Melindát, *Szacsay* Pétert, *Gyenes* Biberachot és *Pálffy* a címszerepet.

Népszínház. A Népszínházban ma este csatolta utoljára, aranyos jókedvével, az ő nőit *Blaha* Lujza, mielőtt nyári pihenőjére röpülne *balatonfüredi* kis fészékének arnyas lombu fái alá. A bucsuzóra szép számmal jött el a közönség, különösen az ő hűségese karzata és erkélyei teltek meg a rogyásig. A *Jalu* rosszat adták s a művésznőnek utolérhetetlen művészi magasságban ragyogó *Finum Rózsijára*, különösen pedig a nótázására, úgy zuggott a ház a táptól, a hogy már sokszor zuggott a fölébe, mikor nótáival belemarkol a közönség szívébe s a hogy zugni fog akkor, amikor a nyár elmúltával visszahozza csodás művészetét ezek meg ezek gyönyörűségére. *Göndör* *Sándort*, nyilván a művésznő bucsuzokodására a tisztelőt, *Vidor*, *Bátyi* *Teresit* *Eötvös* *Stefánia* játszott nagyon *Fedorás*-modorban. Természetesen nem a *Duse* *Eleonora* *Fedorájára* gondolunk. *Gazi* *Mariska* kedves *Feledi* *Boris* volt. (M—s.)

Az új Nemzeti Színház. A szívsz ferencvárosiak még mindig nem adták fel azt a tervöket, hogy az új *Nemzeti Színház*, az ő tervök szerint, a *Kálmán*-terre épüljön. Serényen mozognak is s éppen-séggel nem kedvetlenítette el őket az, hogy küldöttségé tömörülve és a belügyminiszter előtt tisztelőzve, a miniszter kimondta, hogy legszívesebben látja a *Nemzeti Színházat* a mostani helyén. A serény ferencvárosiak ismét küldöttségé tömörülve, *Tolnay* *Lajos* képviselő vezetése alatt *gróf Keglevich* intendánsnál jártak, akinek szintén figyelmébe ajánlották már bőven ismeretes tervöket. Az intendáns, akinek mint ismeretes, az *Erzsébet*-tér van, mint új *Nemzeti Színház* nagyon a szívéhez néve, kijelentette, hogy ha már le kell mondania szeretettel dédelgetett tervéről, hogy az *Erzsébet*-teret egyszerűen beszűkítsék, akkor nincs lényegesebb kifogása a *Kálmán*-téri terv ellen. A dolgnak azonban egy kicsike kis bibije van, még pedig *pénzügyi*. Az intendáns költségvetése szerint az új *Nemzeti Színház* hárommillió forintba kerülne; a ferencvárosiak terve szerint pedig, leszámítván a 240 ezer forint értékű ugynevezett oroszlan-telek árát, továbbá a *Nemzeti Színház* telkének és inventárájának egy és fél millió forint értékét, végül a kormány által e célra szánt 300 ezer forintot, még mindig fél millió forint többszükséglet mutatkoznék. Ez a terv tehát, az intendáns kijelentése szerint, csak akkor válik a megvalósításban lehetségessé, hogy ha a főváros és esetleg a kormány az új színház építésére szánt összeget egyenkint félmillióra felemelik. A küldöttség erre *biztosította* (?) az intendáns, hogy a főváros, tekintve a nagyon is nyomós *argumentumokat*, melyek a terv kivételét ajánlják, (?) szükség esetén nem fog elzárkózni attól sem, hogy az új színház érdekében nagyobb anyagi áldozatokat hozzon. A küldöttség tagjai egyébiránt *Czigler* *Győző*, *Kiss* *István*, *Springer* *Ferenc*, *Hindy* *Kálmán* fővárosi bizottsági tagok voltak.

Blaha Lujza Budán. *Blaha* *Lujzának* a *Fővárosi Nyári Színház*-ban való vendégszereplése iránt, amelyről már tettünk említést, óriási érdeklődést mutat a közönség s a tömeges előjegyzést tekintve, teli házak lesznek *Blaha* *Lujza* fellépteire. A művésznő először június 8-án, pénteken lép fel a *Námban*. *Kreuzer* *Michel* szerepét ezúttal *Makó* *Lajos* igazgató fogja játszani. Szombaton a művésznő a *Téli*-ben folytatja vendégszereplését és vasárnap este bucsufelléptét a *Felhő Kláriban* a címszerepet játszza. *Blaha* *Lujza* fellépteire jegyek szerdától kezdve előre válthatók a *színház pénztáránál*, továbbá *Lohr* *Irma* virágkereskedésében Budán (II. Fő-utca 1. szám) és *Pataki-Kertész* *Lujza* szivartózdójában (Bécsi-utca és *Kristóf*-tér sarkán).

Arányi Dezső bucsuja. *Arányi* *Dezső*, a *M. Kir. Operának* hat éven át első lírai tenoristája, aki tudvalegőleg szeptember elsőjén megvált az intézet költelékéből, e hónap 7-ikén, esütörtökön bucsuzik el a budapesti közönségtől. Ez alkalommal *Hunyadi László* kerül színpadra. Ebben a magyar operában aratta ugyanis a távozó művész legszebb sikereit.

P. Márkus Emilia és a Nemzeti Színház. *P. Márkus* *Emilia* asszony és a *Nemzeti Színház* igazgatósága közt folyamatban volt tárgyalások alatt, néhány napilag azt adta hírül, hogy a színház és a művésznő közt kiegyenlíthetlen nézeteltérések vannak. Ezzel szemben tudatja a *Nemzeti Színház* igazgatósága, hogy *P. Márkus* *Emilia* asszony a mai napon aláírta az igazgatóság kínálta új szerződést, mely őt 10 évre a *Nemzeti Színház*-hoz köti. A mű-

vész nő holnap esütörtökön a *Kaméliás* *holgyben* lép fel, szombaton pedig *Sudermann* *Óthónában* játszza *Magdát*.

Műsorváltozás a Vigaszínházban. A *Vigaszínházban* *Lánczy* *Ilkának* erre a hétre tervezett két bucsufellépése, a művésznő ért családi gyász miatt elmarad. A holnapra, szerdára kitűzött *Álami-tükör* ar helyett ennél fogva *Valabregue* nagy sikert aratott, kacagató bohózata, *A mintaférfi*, kerül színpadra az első kiosztás szereplőivel, *Hegedűssel*, *Góttlál* és *Harasztly* *Herminnel*.

Hangverseny a Svábhegyen. Szombaton lesz a svábhegyi *Eötvös* nyaralóban az *Országos négygyorsító egyet* hangversenye, melyet a gyorsirónok segélyalapjának növelésére rendez. Az érdekes hangverseny műsora a következők:

1. a) *Chopin*: *Etude* b) *Liszt-Paganini*: *Campanella* zongorán előadja *Vidor* (*Witz*) *Dezso*, *Busoni* tanítványa 2. *Vienjajsky*: *Faust* ábrándját és saját szerzeményű *C-moll* románát begedün előadja *Eisenbach* *Sándor*, 3. *Sidney* *Jones*: *Görög* *rabszolga* dal b) *Somló* *Endre*: *Couplé*, éneki *Amon* *Margit*, 4. a) *Tannhäuser* *Erzsébet* beléplője b) *Penso* *Tostitól*, éneki *Boer* *Elza* 5. a) *Aria* *Hunyadi* *László* b) *Múdalok* *Laszky* *Alberttől*, éneki *Kenedich* *Kálmán* b) *Romeo* és *Julia* *keringő*, 6. Ha te tudnád, amit én, *Káldy* *Gyulától*, éneki *Bojár* *Ternuska*, 7. a) *Esernyő*-dal a sötét titokból, b) *Dal* a liliből éneki *Rózsa* *Gizella*, 8. *Dalok*, éneki *Inkey* *Gizella*, 9. a) *A* *komikus*, nagy magánjelenet énekel, írta *Kürthy* *Emil*, b) *Kuplék*: 1. *Ugy*, mint én! 2. *Nem* *banom*, kiállom! 3. *A* *titóli* *leány*, 4. *Próbánaházasság*, előadja *Kovács* *Mihály*. A zongora kíséretet *Somló* *Endre*, *Vidor* (*Witz*) *Dezso* és *Pfeiffer* *József* látják el. A hangverseny napján a fogaskerekű vasút 30 krajcáros kedvezményes menetérti jegyeket ad ki, melyek a különvonatra is érvényesek. Jegyek válthatók *Uppony* *Ilonka* főpénztárnárnál (Rózsa-utca 42.) és a fogaskerekű vasút pénztáránál. Személyjegy 3, családijegy 6 koronáért váltható.

A Telefon Hírmondó ma este 8 órától 11-ig felváltva katonai és cigányzenét közvetít az előfizetők számára. A rendszeres esteli felolvasásait azonban 10-10-ig megtartja a Hírmondó mely alkalommal a legújabb hírek kerülnek felolvasásra.

MŰVÉSZET.

Nyolcezer koronás ösztöndíj. A 8000 koronás *Ferenc József* koronázási jubileumi díj ügyében, amelyet ezúttal festőművészek jutalmazására szánt a főváros, ma délután 5 órakor döntött a pályabírók. A bíróság, mely *Gerlóczy* *Károly* elnöklésével *Fadrusz* *János*, *Lotz* *Károly* és *Berzevich* *Albert* tagokból állott, a díjat egyhangulag *Hegedűs* *László* festőművésznek ítélte, kiemelvén ítéletében a művész nagy művészi erejét és kiváló tudását, amely a legszebb reményekre jogosít.

Műtermekből. A meleg napok ellenére is serényen folyik a munka a műtermekben. *Róna* *József* több nagyobb művön dolgozik, ezek között kiemelkedik a *Zrínyi* *Miklós* szobra, mely az eszedéves tíz szobor közül való s még más három társával az *Andrássy*-uti köröndön fog állani. A *Zrínyi* szobra teljesen elkészült és már a bronzöntőben van. A művész jelenleg a *Szabadság* és *Hazaszeretet* csoport-szobrok elkészítésén fáradozik, melyeket a budai királyi várpalota közpénze kupolájának a fülkéjében fognak elhelyezni. Mindkettő köből készült és a főváros két legnagyobb szobra lesz. A *Szabadságot* egy fátylós nőalak jelképezi, amelynek bal oldalán egy láncot szétfűző rab, jobb oldalán pedig egy beburkolt komor alak áll, mintegy a lelki rabtság jelképezésére, aki a szabadság szellőjétől felrisszál, leveti fátylát és új életre ébred. A *Hazaszeretet* a magyar génusz jelképezi; jobb kezében kardot tart, előtte a magyar szent korona cimere fekszik; bal oldalán egy fiatal gyermek esküszik hűséget a magyar hazának, jobb oldalán egy honleány koszorúzza meg virágokkal az ország címerét. Merész koncepciója a *Berek* község számára készülő *Gábor* *Áron* szobra. Karakterisztikus magyar alak. Ingujjban, bőrkötényben áll a saját maga készíttette ágyú előtt, a szabadságharó sázkely hóse. Egészen új valami és nagy feltűnést keltő az aradi *Szent Háromság* szobor. Obeliszkuszorú felépítménynek a közepén foglal helyet a Szentháromság csoportja. A mű tetejét a szentleket ábrázoló allegorikus alak alkotja. A szobor 14 méter magas. Az alakok mind bronzból készülnek.

Tóth *János*, kinek a téli tárlatra készített *Bosszu* című szoborművét a kormány a *Szépművészeti Múzeum* részére megvásárolta, most *Hunyady* *János* szobrán dolgozik, melyet az *Albrecht*-ut kanyarulatánál a *Mátyás*-templom tengelyében állítanak fel. A hőnek három méter magas álló alakja egy vajda-hunyadi bástya fokra van helyezve, amely bástyafokon rajta van a Hunyadiak cimere. Maga *Hunyady* *János* középkori vaslegyverzetben, pánóiban van ábrázolva. A szobor talanzatával együtt 7 méter magas lesz.

községi orvossal, aki konstatálta, hogy az asszony olmebajos. A tanu jelentést tett a főszolgabírónak, de hogy a jelentés járt-e valami eredménnyel, azt nem tudja.

— Hogy bánt Halászt a feleségével?
— En ügy hallottam, hogy gyöngyében bánt vele.

— Nem panaszkodott Halász Dániel, hogy Vácziné kegyetlenül bánt a feleségével?
— Senkítől se hallottam.

— Hát Váradinérol mit tud?
— Kuruzsló híreben áll. A község 6 reá szokta bízni a szegény betegek ápolását.

Dr. Halász ügyész: Micsoda felügyelet alatt állott ez a szanatórium?
— A községi előjáróság ügyelt rá.

Lángos Imréné, Halászék szomszédja azt vallja, hogy két nappal Halász né halála előtt beszélt vele. A szerencsétlen asszony elmondta neki, hogy az Őrse néni, Váci Istvánné, gyufát adott neki s fenyegette, hogyha nem issza meg, beleszurja a kését. — Akkor, mikor magának elmondta, hogy gyufát íttak vele, világos percel voltak?
— Nem hiszem, mert az asztalra mutatott, hogy abból a bögreből íttak vele mérget, pedig az asztal nem volt bögre.

— Az ura szerette-e az asszonyt?
— Igen, az ő viseletére nincs is semmi mondanivaló.

Váci Istvánnét szembesítették Paulisnéval meg Acsnéval, akiknek a szerencsétlen áldozat elpanaszolta, hogy gyufaoldatot íttott vele Váci Istvánné, hogy megölessen fenyegette, ha meg nem issza a halált hozó italt.

— Ennek így mondta, amannak emigy, — szót Váci Istvánné, a mikor a tanukat meghallgatta az elnök, — egyik sem mond igazat! — Aztán leült a vádlatok padjára s egykedvűen hallgatta, a mikor a meggyilkolt asszony István nevű fia is ellene vallott, mert neki is elpanaszolta az anyja, hogy Vácziné megmérgezte.

— Magának mostoha apja volt Halász Dániel?
— kérdezte föle az elnök.

— Igen.
— S hogy bánt az édesanyjával?
— Jól, szereték azok egymást, az Őrse néni csinálta a bajt.

— Még te is? — pattant fel Váci Istvánné — miért nem veitted magadhoz az anyádát, eleget unoztálalak.

— Megkövetem a tekintetes törvényszéket — szólt csendes hangon István — szegény ember vagyok én is, két kezem munkájával keresek kenyeret a családomnak, a feleségem is kint dolgozik velem a mezőn, ki ügyelt volna a beteg asszonyra én nálam.

A tanuk sorát Szűcs István fejezte be, aki mostoha fia volt az elhunyt asszonynak.
— Mit mondott a mostohájára, mikor kávéval kínálták?
— Egyre sikoltozott s azt mondta, nem kell már kávé, az Őrse néni úgy is megmérgezett.

A tanukat letett vallomásaikra a törvényszék meghittelette s aztán a törvényszéki orvosszakértőket hallgatta meg. Dr. Sáska László dömsödi orvos kezelő orvosa volt az elhunyt nőnek. Halászné betegségét gyógyíthatatlannak mondta. Utána dr. Mészáros Lajos tiszteletbeli főorvos a hullában talált elváltozásokról beszélt. A halált szerinte heveny fozsformérgezés idézte elő, különben is az elhunyt olyan gyenge állapotban volt már, hogy halála négy-öt hét alatt okvetlenül bekövetkezett volna. Ugyanezeket adja elő dr. Molnár Ignác, a másik boncoló orvos. Dr. Szikszay Sándor és dr. Andrénszky Jenő törvényszéki orvosok a vádoltak elmébell állapotát kifogásatlannak s így a beszámíthatatlanság esetét kizárták tartják.

A perbeszédnek után az esküdtek verdikt-hozatalra vonultak vissza. Határozatukat főnökiük, báró Frónay Gábor a következőben hirdette ki:
Olv. Váczy Andrásnéra vonatkozólag arra a kérdésre, hogy bűnös-e Váczy Andrásné az elhunyt Halász Erzsébet vádolt abban, hogy 1899. évi június 12-én este dömsödin elmebeteg Halász Dánielné lakásán, egyetértve Halász Dániellel, Halász Dánielné megölessen, előre megfontolt őlési szándékból, tudva a foszforoldat őlése alkalmas hatását, az ezen célból Várady Istvánné által készített s ettől Halász Dániel által június 11-én átvett egy deciliternyi foszforoldatot Halász Dánielnével megittotta s ennek folytán annak június 13-án este bekövetkezett halálát idézte elő? Igen vagy nem? Az esküdtek határozata: Nénel több igen.

Özveggy Várady Istvánné született Várkonyi Máriára vonatkozó kérdés: „Bűnös-e vádolt özveggy Várady Istvánné született Várkonyi Mária abban, hogy tudva Halász Dánielné az özveggy Váczy Andrásnénak, az elmebeteg Halász Dánielné megölessen irányuló előre megfontolt szándékát, ezt a kivitel elkövetésében szándékosan előmozdította s könnyítette oly módon, hogy Halász Dánielné 1899. június 11-én egy általa készített gyufaoldatot adott át azon célból, hogy Halász Dánielné beadassék ez az általa annak halála előidéztesse, — s ezen általa átadott foszforoldatot Váczy Andrásné részéről történt beadása folytán annak halála be is következett? Igen vagy nem?” Az esküdtek határozata: Nénel több igen.

A két öreg asszony egészen közönyösen fogadta a súlyos verdikt kihirdetését s midőn karöltve egy börtönről kísérte a bíróság elé állottak, az elnöknek azon felhívására, van-e még valami mondanivalójuk védelmére, elnyújtott, siránkozó hangon feleltek:
— Nincsen semmi, a kezét eszokolom!
A törvényszék özv. Váczy Andrásnét a btky 278. §-ába ütköző gyilkosság bűnete miatt 15 évi fegyházra ítélte, ebből 8 hónapot kitöltöttek veit.

Özv. Várady Istvánnét pedig ugyancsak a bűntetőtörvénykönyv 278. §-ába ütköző gyilkosság bűntételeben mint bűnrészt mondotta ki bűnösnek s ezért elítélte 8 évi börtönmre, melyből 9 hónapot vetek kitöltöttek.

A törvényszék az ítélet kiszabásánál mind a két vádlotra nézve alkalmazta a 92. §-t.
Az ítélet jogeros.

§§ A falu rossza. Nagykátán falu rosezának neveztek Turó Sándor kocsislegényt, aki ugyancsak részolált erre a névre. Anol megjelent, ott vér folyt rendesen. Nagybátyja, Lengyel János magához vette a legényt s úgy reménykedett, hogy embert nevelhet belőle. Turó Sándor azonban sehogyan se okosodott meg, mire aztán Lengyel János kiadta neki az utat. A most már hazállan, kitaszított fut nagyon megaljálta. Lengyel István, János öccse, aki arra kérte bátyját, hogy vegye vissza Turó Sándort, akivel akár egy istállóban is meghál. Egy éjjel Turó Sándor rézegen jött baha a korcsmából. Lengyel István mélyen aludt. Turó az alvót kámpós botjával többször úgy fejbeverte, hogy rövid vergődés után a szerencsétlen ember meghalt.

Turó Sándort harmadnap elfohták a csendőrök.
— Teéd a szivedre a kezedet, Sándor — mondta a csendőr — Mondj el mindent úgy, mintha a papnak gyónnál! Megkönnyebbül majd a lelkiismereted.

— Hát igaz — mondta a legény — én öltem meg Lengyel Istvánt.

A postvidéki törvényszék előtt azonban újra tagadni kezdett a falu gonosz legénye. Az igaz, hogy nem használt neki, mert halált okozó súlyos testi sértést elítéltek őt évi fegyházra.

A királyi ítélőtábla Tolnai Antal bíró előadása mellett ma délelőtt foglalkozott az ügyvel, s megsemmisítette a törvényszék ítéletét s elrendelték, hogy a bűnpörben esküdtribóság ítélkezze.

§§ Esküdtszéki tárgyalás Kaposvárott. Kaposvári tudósítónk táviratozza, hogy az ottani törvényszék előtt ma volt az első esküdtszéki tárgyalás. Német György laskai lakos szándékos emberölés bűntételenek kísérlete miatt állt vád alatt. Még a múlt év április havában korcsmai verekedés közben négyszer megszurta zsebkésével Gyano Sándort. Az esküdtszék hatnál több szavazattal súlyos testi sértésben mondotta ki a bűnséget, mire a törvényszék egy évi börtönmre ítélte. Beressenyi védő semmisségi panaszt adott be, mert az esküdtek főnöke a szavazatok arányát s jelezte.

TÁVIRATOK

Rainer főherceg utja.
Klagenfurt, június 5. Rainer főherceg ma este a landwehr-csapatok szemléjére Klagenfurtba érkezett és a pályaudvaron a tartományi elnök és a katonai állomásparancsnok fogadta.

Ferdinand vendégségben.
Konstantinápoly, június 5. A szultán megkérté Ferdinand bolgár fejedelemet, hogy látogasson el Konstantinápolyba. Meghívását azzal okolja meg, hogy már rég nem látta a fejedelmet.

Szoda. június 5. A Telegraph című lap hiteles forrásból arról értesül, hogy Ferdinand fejedelem meghívást kapott a szeptemberi orosz hadgyakorlatokra.

Az olasz választások.
Róma, június 5. A liberális sajtó, még az is, amely nem támogatja a kormányt, fel van háborodva a választások eredményén. Az *Opinione* a választási törvény reformját sürgeti. Az *Osservatore Romano* szerint a király nincs megelégedve a választások eredményével s el van tököve, hogy a Pelloux-kabinetet a koalíció Taracco-miniszteriummal fogja pótolni.

Vasuti szerencsétlenség.
Bamberg, június 5. *Staffelbachnál* a 28-as számú kisingeni gyorsvonat összeütközött egy tehervonattal. Hire jár, hogy négy ember enyhosan és többen könnyen megsebesültek. Segélyvonatok már elindultak a szerencsétlenség színhelyére.

Véres savargás a genfi kikötőben.
Genf, június 5. Ma délután szociális és liberális kikötő munkások között összeütközésre került a dolog, ami abból keletkezett, hogy az előbbieket meg akarták az utóbbiak akadályozni abban, hogy egy hajótulajdonosnál kirakódó munkákat végezzenek. A rendőrséget követkelt fogadták, mire az löfegyverét használta és egy munkást megölt és többeket megsebesített. Több letartóztatás történt. Most teljes a nyugalom.

Köszgazdasági táviratok.
New York, június 5. (Terményfőzősége.) (Zárlat) Gyapot: New Yorkban helyben 8 1/2. (9.—) júliusra 8.31 (8.43). szeptemberre 7.79. (7.94). New-Orleansban helyben 8 3/8. (8.13). — Petroleum Stand white New Yorkban 8.—. (8.—). Stand white Philadelphia 7.95. (7.95). Refined in Cases 9.30. (9.30). Credit Balances at Oil City 1.28. (1.28). — Zsír: Western steam 7.05. (7.05). Rohe és Brothers 7.25. (7.25). — Zsír: Tengeri irányszata igen szilárd. Juniúra —. (—.)

Juliúra 43 1/8. (43.—). Szeptemberre 44 1/8. (43 1/8). — Buzs irányszata állandó. Piros őszii helyben 82 1/8. (82 1/8). Juniúra —. (—). Juliúra 72 1/8. (72 1/8). Szeptemberre 73 1/8. (73 1/8). Decemberre —. (—). Gabona szállítási díja Liverpoolba 8 1/8. (8 1/8). — Kévé: fair Rio 7. sz. 8 1/8. (8 1/8). Juliúra 7.30. (7.30). Szeptemberre 7.25. (7.30). — Liszt: Spring Wheat clears 2.65. (2.65). — Kukor: 4 1/8. (4 1/8). — Őn: 28.25 (28.—). — Riz: 16.50. (16.50). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 5. (Terményfőzősége.) (Zárlat). — Buzs irányszata állandó. Juniúra 66 1/8. (66.—) Juliúra 67.—. (66 1/8). — Tengeri irányszata igen szilárd. Juliúra 38 1/8. (37 1/8). — Zsír: Juniúra 6.75. (6.72). Juliúra 6.75. (6.72). — Szalonna short clear 6.75. (6.95). — Sertéshús: Februúra —. (—.) Juniúra 11.32 (11.27). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyilttér.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köcsvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

Salvator

hitúno sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű | Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.
Budapesten, főraktár Édeskuty L. urnál.

Somatose

(oldódó h: s fehérsnyé)

orvosi szaktekintélyek véleménye szerint a "tápéksztimények ideálja" betegnek és gyengéknek.

Idegeket és izmokat erősíti.

Gyógyszertárakban és gyógyanyag kereskedésekben.

Testegyenészeti müintézet.

Tám- és járógépek, Husing-rendszerű műmellfűzők, műkezek, műlábak stb. haskötők elhízés és vándorrese ellen, gőrszer-harinyák, kezesség mellett készítették KELETI J. orvos, sebész műszerek gyárában, Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. Állandó nagy raktár irrigátorokban és bidekben. Képs árjegyzék ingyen.

A nagy közúti

vasúti szerencsétlenség a Zugligetben

bizonyítja, mely feltétlenül szükséges mindenkinek, akár kicsiny, akár nagy, öreg vagy fiatal legyen bár, a vasúti szerencsétlenség ellen való élethossziglani biztosítás.

Ezen biztosítás érvényesül bir:

1. Az élet egész tartamára. — 2. Minden vasuton, a villamos, a fogaskerekű, közúti és lóvasuton az egész földkerekségen. — 3. Minden személy részére, gyermekeknek, asszonyoknak, férfiaknak, korra és egészségi állapotra vonatkozó tekintet nélkül. — 4. Minden foglalkozással a vasúti és postal forgalmi személyzet egyedüli kivételével.

A berlini Victoria

Általános biztosító részvénytársaság vezérképviselőség Magyarországon részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám, ezen biztosítást egyszerű díjfizetés ellenében nyújtja és a biztosítottak feljogosítja a díjak 52 egymásra következőből részletben való törlesztésére. A biztosítás már az első két heti részlet kiegyenlítése után életbe lép, az ajánlattevés napjának déli 12 órájától számított érvényességgel.

Egy biztosítás után, mely halálesetere 10.000 koronáról, rokkantság esetére 15.000 koronáról és műlékony munkaképtelenség esetében napi 5 koronáról szól, mely az 1-től a 200-ik napig határozó, a heti díj 1 korona, mely csak egy éven át, 52 héig tart.

A legmagasabb biztosítási összeg: 100.000 koronáról, 150.000 koronáról rokkantság esetére és 50 koronáról napi kárpótásul.

Orvosi tekintélyek a

SZOLYVAI

gyógyvizet kiválóan ajánlják: köcsvény, hólyag, vizeleti szervek bajainál, cukorbetegség, vesebajok, gyomorerbetegedések, torok és tüdőszervek bántalmai esetén

Kitűnő ízű és igen üdítő asztali víz

LUH-ERZSÉBET gyógyforrás

Legkiválóbb hazai gyógygyógyvíz; gyomor s tüdőbántalmak ellen Specificum. Kapható a jobb ásványvízüzletekben és az uradalmi ásványvízkezelőegységén Szolján, Bergekben.

(Az e róvat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Hindu mondások.

— Főy Nándor fordítása. —

Folyton csak kérlek: királyod és a nő,
Vendéged s gyermeked,
De az kösőbb mindenjük előtt,
— Van-e neked?

Az Úr felírta az ember homlokára,
A földi jóban része mekkora,
S emél neki, ha sivatagban él is,
Nem lesz se' több, se' kevesebb soha.
Ez nem használ itt Meru aranyhegye:
Sorsát mindenki bevégzetnek vegye.
A más javát
Ne bánd tehát:
Küdből merítesz, avagy folyóból,
Egyformán telik korsód,
Mindegy, mi vagy, — szegény vagy gazdag,
Csak fából lesz koporsód.

Először győzd le önmagad,
Csak aztán támadd ellened:
— Ha nem vagy a saját urad,
Hogy' uralkodhatsz más felett?

† A szép Lubomirski hercegnő tragédiája.
Dr. Kleinschmidt tanár egy német folyóiratban meghatározó epizódok beszél el a francia forradalomból. A szép Lubomirski Rozália hercegnő szomorú sorsát adja elő, aki 1793-ban Dubarry asszonyhoz írt két levelével gyanússá tette magát és ugyanez év október havában el is fogták. A hercegnő már elfogatása előtt megsejtte a rá leselkedő veszedelmet, azon buzgólkodott, hogy Lengyelországban élő rokonainak a segítségét hívja fel. Amikor Lengyelországból Franciaországba költözött volt, szobalányának egy egyszerű parasztlányt vitt magával, aki csakhamar a francia nyelvet is elsajátította. A hercegnő szorult helyzetében előszólította ezt a földijét s megkérdezte tőle, szereti-e őt annyira, hogy neki valami szolgálót tegyen. A leány letérdelt és azt felelte, hogy az életét is odaadná a hercegnőért. A hercegnő megéskette a keresztire, hogy kívánságát teljesíteni fogja, azzal kibontotta haját, megfésülte, újra befonta s kontyvá alakította. Aztán emlékeztette újra a leányt esküjére és felszólította, hogy menjen Lengyelországba, mondja el Lubomirski hercegnének, mit beszélt vele, aztán térdejen le előtte, kérje, hogy fésülje meg őt, de addig, amíg a herceghez nem jut, valahogy meg ne bolygassa a haját. Erre pénzt adott át a leánynak ezekkel a szavakkal:

— Ennyit adhatok neked mindössze: több

pénzem nincs, hazából már rég nem kaptam semmit. Ugy oszd be, hogy elég legyen az utra.

A leány sirva bucsuzott el, parasztruhában gyalog kelt utra, zavartalanul átjutott a határon, s Németországban már annyira bátorságban érezte már magát, hogy a járókelőktől garasonkint egy kis pénzt szerzett össze magának kocsiira. Két hónap alatt ért Lengyelországba és a hercegnő utasítása szerint járt el otthon. A herceg kibontotta a haját, a fűrtök közül papírocskát hullott ki. Azt a herceg elolvasta, aztán könnyezve, zokogva mondotta:

— Szegény gyermek!

Hanem Lubomirski hercegnő rokonai semmit sem tehettek. Franciaország határai jól el voltak zárva, az ismételt kísérletek, hogy a hercegnőre ki-mondott ítélet végrehajtását elhalaszták, hiábavalók voltak s a hercegnő, miután a Conciergerieben a szépségével mindenkit elbűvölt, 1794. június 14-ikén huszonhat éves korában a vörpadra lépett.

† Veszedelmes oszokok. Egyik párisi bíróság előtt tragikonikus tárgyalás volt a minap. A vádlott egy elegánsan öltözködött ur volt, akinek arcát sajátságos foltok és kiütések borították el. Szegyenkezve, kétségbeesve igyekezett a vádlott az arcát elrejtetni, főképp a tanuk padján ülő némileg koros, de még mindig tisztes úrhölgy előtt. A hölgy azonban barátságosan mosolygott feléje, s mikor a tárgyalás megkezdődött, bátorítólal szólott hozzá:

— Kérem uram, rém semmiféle tekintettel ne legyen! Beszélje csak el a dolgot úgy, amint megtörtént, kijelentéseit bizonyítani fogom.

Láthatólag megkönnyebülten a vádlott most beszélni kezdett:

— Uram, egy héttel ezelőtt az aroom, ha nem is volt valami ragyogó, de mégis sima és tiszta volt. Hogy miképp alakultam át ilyen monstriummá, azt egészen röviden el fogom mondani. Önagysága — és itt mélyen meghajolva a tanu felé fordult — megengedte nekem egy héttel ezelőtt, hogy az operába kísérem el. Egy páholy háttérében álltunk, s az utolsó felvonásban elbűvölve szomszédnám szép nyakának vonalaitól, arra a bátorságra vetemedtem, hogy a bennünket környező homályban ő nagyságát, akit akkor láttam legelőször dekolletáltam, a nyakán többeszor megcsókoltam. Másnap észre vettem, hogy az orrom piros színeződést kap, tizenkét óra múlva meg már kékespiros árnyalatot vett fel, szememben pedig fájdalmas csipést éreztem. Csakhamar egész arcomat ellepte ez az utálatos kiütés, amit rajtam látni méltózatnak. Házi orvosom rögtön megállapította, hogy bizony mérgeztartalom vagyiszerék ártottak nekem, alapos megvizsgálásom után megkérdezte, vajjon nem használtam-e valami hajfestőszert. Jó lelkiismerettel felelhettem neki, hogy nem. De abban a pillanatban az eszembe ötlött va-

lami. Írtam önagyságának, s megkérdeztem, vajjon ezénfekte haja mince-e vonatkozásban valami hajfestő tinkturával. Bámulszraméltó beosülötességgel készségesen beismerte, hogy épp azon az estén, amikor az operában voltunk, új hajfestőszert próbált meg, s azóta már az általamáságáról is meggyőződött.

A szóba lévő hajfestőszert azután hivatalosan megvizsgálták és csakugyan nagyon ártalmasnak találták. Arra a hajfestőszert szállították, egy ismert párisi fodrász, aki a tárgyaláson nem is jelent meg, kétezerötven frank kártérítésre ítélték és megtöltötték neki az olyan illatszerek és kenőcsöknek az árulását, amelyet szakértő kémikusok meg nem vizsgáltak előbb.

† Négy orvosok Ázsiában. Az utóbbi időben feltűnően növekszik azoknak az amerikai és angol orvosoknak a száma, akik Ázsiában állami orvosi hivatalokat kiltanak be, vagy pedig magánygyakorlatot üznek. Nagy hírnévre tett szert köztöttük dr. Sewell Elza kisasszony, aki a kórai császár udvari orvosa. Szaghaiban a Margaret-Williamson kórház orvosi asszisztense csupa nőből áll. Bayard, Ganser, Gouss, Kerr, Veringer doktor-kisasszonyokon kívül hat kínai ápolónő végzi a szolgálatot a betegágyak mellett. New York egyik nevezetes kórházában a női misszió-társaság tulajdona s ebben csak asszonyokat és gyermekeket vesznek fel. Bigler doktor, aki hét esztendővel ezelőtt telepedett le Kínában, szintén csupán női praktizál, és pedig nagyon kiterjedt praktizál, amit eléggé bizonyít az, hogy csupán az utóbbi esztendőben huszezer beteg asszonynak rendelt. Japánban is most alapították egy óriási kórházat, amelyet az igazgatója is nő lesz: dr. Ernest Alisz. Japánban is sok orvosnő aszerzett hírnevet. Dr. Hepburn new-yorki tisztj orvosi hivatalos jelentéséből kitérjük, hogy a legutóbbi hatvan esztendő alatt az orvosilag képzett misszionáriusnők száma huszonnégyezerre emelkedett.

† Magasrangú panaszok. A vásár-mutatóknak bódéokban is van leleményesség, ha megszorulnak. Az orosz parlament egyik királyi szónoka egy ismert magasrangú állami hivatalnok társaságában elment egy vidéki olasz városokban a vásárra és ott járt-kelt a panaszok és a csepőfűzők bódéi között is. Az uraknak jókedvük lett és végül maguk is beléptek egy ilyen bódéba, amelyben néhány szál közönség előtt elkészíthetően jámbor előadást tartottak. A két nevezetes ur már-már hamarosan távozni akart, ha hirtelenben valami meglepő dolog nem történt. Csak úgy ósámlott be egyszerre a bódéba a népség, s néhány perc múlva a fuladéig megtelt a lokalitás. És az ajtó előtt sajnóval várakoztak még sokan a bebozósásra. A két ur azt hitte, hogy no most jön a hadd el hadd, az igazi nagy produkció és maradt.

Megrezzent; fólharsogó énekhang üdvözlötte a hívogatott isten megjelenését:

Viva il forte, viva il grande...

A széles aula fólharsogt mint egy hatalmasan megpörögteletű üst-dob, a harsogás elszállt a cenzorok lépcsőjéig, az Arany-lépcsőre, az előcsarnokba, a lépcsőházba, a loggiákba, a kútmédencékig, el egészen a palota alapjáig, mint a derült égből elharsogó örömmujongás:

Viva il forte, viva il grande
Vincitor dell' Indie dome!

Csakugyan úgy hangzott, mintha a kar üdvözölne a gyönyörű isten megjelenését, akit a költő idézett a tengerből kikelt városba. Mintha bíborának szárnyai lobogtak volna e zenehangokban, akárcsak egy kristályedényben a lángnyelvek.

A fuga-futamban a basszusok, a kontraltók, a sopránok ismételték az ujjongó örömrivalgást, amely az ezernévi halhatatlan felé hangzott, aki „leirhatatlan pompájú ágyban született” és hasonlatos a tavaszkorát élő ifjúhoz. Ebben az isteni kórusban föléledt az antik bacchusi mánor. Tűz visszénye pirult az isten fiatal homlokán, amelyet szöke fűrtök ékesítettek. A nagy Virág-fűrtök, a gyümölcsösztők, a halandák látható Vigasztalója, a Gyönyör Barátja, a szabadtó Bacchus hirtelenül megjelenik az embereknek a dal szárnyán és boldogsággal koszoruzta meg az éjt.

És a heroikus örömmujongás ismét erővel tört ki a finaléban. A hódító isten képe visszautkrözött a mámorlepte arokon. Az énekhangok és a zenekar egy végső hatalmas ujjongásba tört ki, amely a sokaren tömeg felé szállt:

Viva dell' India
Viva de' mari,
Viva de' mostri
Il domator!

(Folytatás következik.)

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Írtá: GABRIELE D'ANNUNZIO

(11)

A tanítványok serege hálától és szeretettől áradozóan fordult a mester felé, aki szavaival lázzá fokozta bennük az életet. Ujjongásuk erősen kihallatszott a nagy riadalomból és a költő benső agodalmat érzett a felett, hogy ez a tűz is elhamvadhat és a következő nap kegyetlen ébredést hozhat.

De az éjszaka hangulata kedvezett a fiatalos deliriumnak. Az uraság, gyönyör és dicsőség álmái, amelyeket Venecia egykoron márványkarjain ringatott és azután a márványkarjaival megfojtott, mind föléledének és fölesaptak a palota alapjaiból a magas ívek közt egész a mennyezetig, amely hasonlatos vala egy függő kincses-házhoz.

Egyetlenegy jelképe olvadtak az erőttől duzadó istenek, hősök és királyok alakjai, az istennők, királynők és szép hajadonok, amik itt festett képből élő harmóniába változtak s mind a meg-részezült hallgatok ugy hitték, hogy ime mindez tökéletes valóságban vagon előttük, életre támasztva az új költő által.

És örömmujongásuk mámore a felé szállt, aki szomjas ajkainak odakinálta az ő kelyhének borát. Mindnyájan megéreztek most a tüzet, e sok víz fátján át. Egynemelyikük már ugy vélte, hogy ő az, aki letépi a szagos babérlevelet, hogy vele illatossá tegye ujjait. Egynemelyikük már elhatározta, hogy megtalálja valamely csöndes canale mélyén az ősi kádot és az ősi diadémet.

Ezek után a szomszéd muzeum-teremben magára maradt Stelio Effrena, a csöndes szobrok társaságában. Egészen magába zárkózott, mert szüksége volt arra, hogy magához térjen és lecsillapítsa bensőjében azt a szokatlanul erős megrezdülést, amely lelkének minden zugát áthatotta. Az imént elmondott szavaknak nyoma sem maradt emlékezetében, az imént föléledt képét bíl egyetlen vonást sem látott többé. Szelleme csak a „tűz ama virágával” foglalatostoké, amelyet felhúzott a nagy Bonifacio dicsőségére és amelyet sérthetetlen ujjával szakított le, hogy átadja az ígért asszonyának. És amidőn ő rá gondolt, s amidőn bensőjében ünnepele az ő képét, a szomszéd aulából Benedetto Marcello szimfóniájának első hangjai hangzottak feléje, amelyeknek fuzszerű futamai rögtön megérezteték vele a nagy-stíliú zenét. Csöngő, tiszta és erős eszme bontakozott ki előtte, akár csak egy élő személy. És fölfedezte ebben a zenében ugyanazt a törzskös eszmet, amely köré ugy fonta költészete fűzereit, mint a szőlővenyige a karó köré.

És hirtelen ismét az a név tolt emlékezetébe, amely ma napszálltakor elhangzott a nagy hadihajó pánceájának árnyékában és amely elveszett a szürkület harangzávába. A hegedű, a viola, a violoncello feléje zöngöttek, a trombiták heroikus harsanása magasztalta, végre az egész négyes egybehangzón fölzengte s menyézet felé, amelyen Afrodite koszoruja ragyogott, amint az istennő általadja Ariannának.

A szünet alatt Steliót vallásos meghatottság fogta el ez után a kinyilatkoztatás után. Megértette, mily sokat ér, hogy e megbecsülhetetlen lírai pillanatok egyedül van e teher és néma szobrokkal. Ott, egyedül, s mégis a nagy ember-tömeg közvetlen szomszédságában, hasonlatos volt nagy hallgatagságában a tengeri kagylóhoz, amely a homokparton, a zajló ár közelében mozdulatlanul ül. Érezte, hogy most is, mint oly sokszor vándorlásainak közepette, szemtől-szembe került fátumával, amely ime új lelkesedésre gyújtja és csodás akaratot költ benne.

k. 8 K. 07 1/2 f., 100 mm. 78 1/4 k. 7 K. 55 f. felső bükkönyös, 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 900 mm. 77 1/2 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 65 f.

Erdélyi: 600 mm. 80 k. 8 K. — f., 500 mm. 70 1/2 k. 8 K. — f., 200 mm. 74 k. 7 K. 50 f. Csabai: 2000 mm. 77 1/2 k. 7 K. 97 1/2 f. Zentai: 2000 mm. 72 1/2 k. 7 K. 72 1/2 f. Pestmegyei vidéki: 100 mm. 79 1/2 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 78 1/2 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78 1/2 k. 7 K. 76 f. sárga, 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 74 k. 7 K. 50 f. Szerémségi: 1600 mm. 74 1/2 k. 7 K. 50 f. Bányai: 800 mm. 78 k. 7 K. 92 1/2 f. Sziváci: 2200 mm. 72 1/2 k. 7 K. 70 f. Bácskai: 300 mm. 76 k. 7 K. 75 f., 350 mm. 74 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 74 k. 7 K. 75 f.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 100 mm. 7 K. 25 f., 100 mm. 7 K. 20 f., 100 mm. 7 K. 15 f., 100 mm. 7 K. — f. mind három hónapra.

Arpa: 10 mm. 6 K. 30 f., készpénzfizetés mellett, dohos, 500 mm. 6 K. 10 f., három hónapra, 200 mm. 6 K. 15 f., három hónapra.

Zab: 400 mm. 5 K. 20 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti ár-és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként, — A minőség bektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for '13 u z a', 'kilós', 'K-tól', 'K-ig', 'kiló', 'K-tól', 'K-ig'. It lists various grain types and their prices.

Table with columns for 'Egyéb gabonafélék', 'kilós', 'K-tól', 'K-ig'. It lists other grain types and their prices.

A határidőzárlet folyamán a következő kötelesek történtek:

Table listing settlement dates and amounts for various grain types like Buza júniusra, Rozs júniusra, etc.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table listing settlement dates and amounts for grain types like Buza júniusra, Rozs júniusra, etc.

Délután fél 5 óraker zárul:

Table listing settlement dates and amounts for grain types like Buza júniusra, Rozs júniusra, etc.

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsdén még mindig ünnepi csend uralkodott.

Az előtőzsde teljesen üzletlenn volt, csupán közutitokban észleltünk nagy gyengeséget a tegnapi szerencsétlenség hatása alatt.

A déli tőzsdén az államvasut kivételével, mely magas árakon indult, általános gyengeség volt tapasztalható, a bányavértékek berlini alacsony árfolyamának hatása folytán.

A valuták és ércváltók változatlanok. Az előtőzsde üzletlenn.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 718.—, Osztrák-Magyar államvasut 656.—, 658.50, Közuti vasut

632.—, Rimamurányi 574.—575.—, Salgótarjáni közszénbánya 640.—, Koronajáradék 91.80.

A déli tőzsde lanyha.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 716.75—718.—, Osztrák-magyar államvasut 656.—657.75, Közuti vasut 630.—633.—, Rimamurányi 572.50—575.—, Leszámlító-bank 480.—481.—.

Borgalomba került: 4%-os magyar koronajáradék 91.65—91.50, Erzsébet gőzmalom részvény 440, Városi vasut részvény 315 korona árfolyammal.

Utólszája. A 4 órai zárlatok maradt:

Osztrák hitelrészvény 717.—, Magyar hitelrészvény 719.—, Leszámlító bank 483.—, Rimamurányi vasmű 575.—, Osztrák-magyar államvasut 659.—, Közuti vasut 632.—, Villamos vasut 314.— korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak: *)

I. Államadósság.

a) Magyar Államadósság.

Table showing financial data for Magyar Államadósság, including items like Aranyárjádék, Koronajáradék, etc.

b) Osztrák Államadósság.

Table showing financial data for Osztrák Államadósság, including items like Egyes. bankárjádék, Egyes. osztályjádék, etc.

c) Idegen Államadósság.

Table showing financial data for Idegen Államadósság, including items like Bolgár vasut kölcsön, Bonyrák kölcsön, etc.

II. Műs kölcsönök.

Table showing financial data for Műs kölcsönök, including items like Budapesti fővárosi kölcsön, Temesvári fővárosi kölcsön, etc.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table showing financial data for Budapesti intézetek kibocsátása, including items like Budapesti lakásbank, Egyes. fűtőbank, etc.

IV. Elsőbbségi kötvények.

Table showing financial data for Elsőbbségi kötvények, including items like Adria elsőbbségi kötvény, Közuti vasut, etc.

V. Bankok részvényei.

Table showing financial data for Bankok részvényei, including items like Bankjegyző, Előb. bank, etc.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table showing financial data for Takarékpénztárak részvényei, including items like Budapesti, III. kerületi, etc.

VII. Biztosító társaságok részvényei.

Table showing financial data for Biztosító társaságok részvényei, including items like Bécsi biztosító, Bécsi élet- és járadék-biztosítási, etc.

VIII. Gőzmalom.

Table showing financial data for Gőzmalom, including items like Concordia, Előb. budapesti, etc.

IX. Bányák és téglagyárak részvényei.

Table showing financial data for Bányák és téglagyárak részvényei, including items like Bécsi bánya, Budapesti kőszelvény, etc.

X. Vasutvek és gépgyárak részvényei.

Table showing financial data for Vasutvek és gépgyárak részvényei, including items like Ganderák gépgyár, Danubius, etc.

XI. Könyvnyomdak részvényei.

Table showing financial data for Könyvnyomdak részvényei, including items like Államnyomda, Franklin, etc.

XII. Különféle vállalatok részvényei.

Table showing financial data for Különféle vállalatok részvényei, including items like AN. wagr. közlő, Bpesti villamos, etc.

XIII. Közlekedési vállalatok részvényei.

Table showing financial data for Közlekedési vállalatok részvényei, including items like Ártis tengervíz, Bepi kőszelvény, etc.

XIV. Szorszjegyek.

Table showing financial data for Szorszjegyek, including items like Szabolcs, Békéscsaba, etc.

XV. Pénzmekek.

Table showing financial data for Pénzmekek, including items like Vert arany, 20 frankos arany, etc.

XVI. Külföldi váltók (látár).

Table showing financial data for Külföldi váltók (látár), including items like London, Amsterd., etc.

A budapesti terménytőzsde.

A terménytőzsdében a szezon szerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar —, korona, vörös aprószemű —, korona, vörös erdélyi —, korona, vörös bánssági —, korona, középszemű —, korona, nagyszemű —, korona, Disznózsir: budapesti 53.—54.—, korona, vidéki —, korona, Táblaszalonna: légszárazított vidéki —, korona, városi 4 darabos 45.—46.—, korona, 3 darabos 43.—49.—, korona, füstölt —, korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 18.75—19.—, korona, 120 darabos —, korona, 100 darabos 24.50—25.—, korona, 85 darabos —, korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.75—17.—, korona, 100 darabos 23.—23.25, korona, 85 darabos —, korona, Szilva: salavóniai —, korona, szerbiai 16.50—17.—, korona, azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, június 5. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A kedvező időjárás a mai határidőzárletben eladásokat okozott s a tulságos kínálat nyomása alatt az árnyakat is engedélyezni volt különösen rozsbán, amelynek árfolyama zárlatok 8 fillért vesztett, buza és zab 4—5 fillérrel esett, tengeri a bányadt irányzattól érintetlen volt a 2—3 fillérrel javult. Buza észre 8.25—8.33, rozs május—júniusra 7.33—7.35, rozs észre 7.48—7.46, zab május—júniusra 5.35—5.33, zab észre 5.47—5.48—5.46, tengeri május—júniusra 5.80, július—augusztusra 5.84—5.85 korán állott. Egyéb-ként jegyeztettek: buza május—júniusra 7.91—7.93, tengeri szeptember—októberre 5.96—5.98, repce aug.—szeptemberre 13.50—13.60 korona. A készáruk piacán az üzletlenség következtében az árnyakat gyöngült, buzára nézve csak annyiban, hogy a szombati áron lett volna kapható, rozs 5 fillérrel esett. Eladtak 1600 mm. radványi búzát 76 1/2 kgr. 8.10 korán három hónapra a bécsi raktárból. Zárlatok maradtak: buza észre 8.16, rozs észre 7.33, tengeri május—júniusra 5.78, buza május—júniusra 7.88—7.90, rozs május—júniusra 7.25—7.30, zab észre 5.41—5.42 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde nagyon élénken indult, különösen iparpapirokban.

Déli tőzsde üzletlenn.

Zárlat tartósnan kedvtelen.

Bécs, június 5. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjádék 116.25, Tiszai és szegedi kölcsön sorjegy 138.75, Magyar vasuti kölcsön ezúttal 100.—, Magyar keleti vasuti állami kötvény 116.25, Magyar leszámlító és pénzváltóbank 483.—, Rimamurányi vasut részvény 575.—, Magyar koronajáradék 91.55, 4%-os magyar földterhm. kötvény 91.20, Magyar hitelbank részvény 717.—, Magyar nyeresévközlő sorjegy 158.50, Kassa-oderbergi vasuti részvény 353.—, Magyar kereskedelmi bank 2655.—

Bécs, június 5. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papírjádék 98.25, 4%-os osztrák aranyjádék 116.10, 1860-iki sorjegy 135.—, Osztrák hitelsorjegy 397.—, Annull-osztrák bank 282.—, Bécsi bankjegyzőlet 515.—, Osztrák-magyar bank 1762.—, Déli vasut 126.50, Dunagőzhajózási részvény 753.—, Dohányrészvény 298.—, Császári és királyi arany 11.37, Német bankváltók 118.30, 4% osztrák járadék 98.15, Osztrák koronajáradék 97.30, 1864-iki sorjegy 200.—, Osztrák hitelintézet részvény 717.—, Unionbank 587.—, Osztrák Landerbank 441.—, Osztrák-magyar államvasut 656.75, Elbavölgyi vasut 480.—, Alpeji bányarészvény 499.50,

* Az I—V. alatt jegyzett papirok árfolyamai 100 koronánként értendők, a VI—XVI. alatt jegyzetelteké pedig darabonként koronákban.

20 frankos arany 19.27. Londoni váltóár 242.05. Bécsi Tramway 827.—. Az irányzat csendes.

Bécs, június 5. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 719.— Magyar hitelrészvény 722.— Angol-Osztrák bank 283.— Bécsi bank egyesület 515.50, Union bank 588.—, Länderbank 446.50, Osztrák-magyar államvasút részvény 667.50, Lombard 128.—, Elbavölgyi vasút 481.—, Északnyugati vasút részv. 468.—, Dohányrészvény 299.—, rimasurányi vasút 508.—, Alpesi bányarészvény 508.—, Májusi járadék 98.10. Magyar koronajáradék 91.56, Török sorajogok 113.76, Német birodalmi márká 118.38, Napoleon 6 for 19.26.

Külföldi értéktözegek.

Berlin, június 5. (Zárlati tudósítás.) A new-yorki tőzsdék tegnapi bágyadsága következtében a bányá- és kőnégyzetek eleinte szűkösnek maradtak. Azt is beszéltek, hogy az ünnepek alatt csöndese jutott Groepolin hamburgi cég részére kifizetés bizonyos több nagyobb tétel iparrészvényt adtak el. Bankok nyomtak voltak és csak egy részük tartotta magát. Amerikai, transvaali és Kanada-Pacifik-részvények nyomtak voltak, hajózási részvények szintén. A járadékpia ártartó volt. Később sem javultak a bankok. Bányarészek kissé javultak. Államvasuti részvények Bécsre megsejleltek. Magánlészámítólási kamatait 4 1/2%. Az utófelede Pretória bevétele híre szilárdabb volt.

Berlin, június 5. (Zárlati.) 4 1/2%-os papírjádék —. 4 1/2% osztrák aranyjádék 98.10. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajádék 91.30. Osztrák-magyar államvasút 140.10. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 84.30. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.25. Alpesi bányarészvény —. Discont-Commandit 185.40. Általános villamossági Edison 240.90. Gelsenkircheni 207.50. Laura-kő 252.25. 4 1/2% esztíjádék 97.25. 4 1/2% magyar aranyjádék 97.10. Osztrák hitelrészvény 233.30. Déli vasút 28.90. Károly Lajos vasút —. Orosz bankjegy 216.25. 4 1/2% új orosz kölcsön —. Török dohányrészvény 156.—. Olasz járadék 96.—. Magyar utéletbank —. Dynamit Trust 167.90. Harpeni 218.80. Az irányzat gyenge.

Berlin, június 5. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyzárókos magyar aranyjádék 97.10. Magyar koronajádék 91.80. Osztrák hitelrészvény 233.25. Osztrák-magyar államvasút 140.—. Déli vasút 29.10. Északnyugati vasút —. Elbavölgyi vasút —. Orosz bankjegy középszn —. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy 216.20. (Ultimeo.) Lombard —.

Hamburg, június 5. (Zárlati.) 4 1/2% esztíjádék 96.85. 1860. sorsjegy 137.25. Déli vasút 28.80. 4 1/2% osztrák aranyjádék 97.95. Osztrák hitelrészvény 223.90. Osztrák-magyar államvasút 140.—. Olasz járadék 94.90. 4 1/2% magyar aranyjádék 97.60. Az irányzat szilárdabb.

Frankfurt, június 5. (Zárlati.) 4 1/2% papírjádék —. 4 1/2% osztrák aranyjádék 98.20. Magyar koronajádék 91.60. Osztrák-magyar bank 126.10. Déli vasút 29.—. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 204.35. 29.—. Bécsi bank egyesület 129.30. Villamos részvény —. 4 1/2%-os Bécsi bankkölcsön 77.70. 4 1/2%-os esztíjádék 97.10. 4 1/2% magyar aranyjádék 97.30. Osztrák hitelrészvény 223.40. Osztrák-magyar államvasút 139.20. Északny. vasút —. Bécsi váltóár 843.16. Párisi váltóár 812.60. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 252.—. Az irányzat lanyha.

Frankfurt, június 5. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arfolyomok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 223.40. Osztrák-magyar államvasút 140.40. Déli vasút 29.—. Osztrák aranyjádék —. Olasz járadék 95.—. Laura-kő 252.50. Harpeni 219.—. Discont 185.75. Alpesi —. Bécsi bank egyesület —. Csöndes.

Páris, június 5. (Zárlati.) Osztrák-magyar államvasút —. 4 1/2% osztrák aranyjádék 97.06. Osztrák Länderbank 473.—. 3 1/2% francia járadék 101.35. Otomanbank 573.—. 3 1/2% francia járadék 102.12. Alpesi bányarészvény —. Déli vasút —. 4 1/2% magyar aranyjádék 98.75. Párisi bankrészvény 1163. Olasz járadék 95.35. Francia törleszt. járadék 99.50. Osztrák földhitelezési részvény —. Török dohányrészvény 322.—. Az irányzat csendes.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 5. A sertésüzlet irányzata lanyha. A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű Oreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 94—96 fillérig. Oreg közep (páronként 300—340 kilogrammig terjedő súlyban) — krajcárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 100—102—fillérig. Fialat közep (páronként 251—320 kilogrammig való súlyban) 98—100 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 98—100 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — krajcárig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban — krajcárig. — Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 820 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. — Közép (páronként 250—320 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stah) Nehéz (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) 96—98 fillérig. — Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 94—96 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 91—93 fillérig.

Sertésárak szám: 1900. jun. hó 2. napján volt készlet 45408 darab, 1900. június hó 3—4. napján felhajtott 1668 darab, 1900. évi június 3—4. napján elszállított 1859 darab, 1900. június hó 5. napjára maradt készletben 45217 darab.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, június 5.

Közép- és Dél-Európát alacsony nyomás borítja, melyben több kisebb depresszió-centrum felismerhető. A maximum állandóan északnyugaton tartózkodik, de a légnyomás a Biscaya-öböl felől is emelkedni látszik.

Általános esőzések voltak az Adria és a Földközi tenger vidékén, azonkívül nyugati Németországból is jelentékeny zivataros esők. A hőmérséklet főleg Közép-Európában magas.

Hazánkban a felhőzet nagyobbodott, számottevő eső azonban Horvátországot kivéve nem volt sehol. A hőmérséklet többnyire néhány fokkal emelkedett.

Küldetés: Meleg idő várható zivataros esőkkel.

Válászás.

Table with columns for names and exchange rates. Includes names like Schönding, Passau, Linz, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Páris, Mohács, Gombos, Újvidék, Pecsénya, Orsava, Szeged, Győr, Pécs, Dráva, Zárád, Kálmán, Bács, Eszék, M. Szerháza, Szarvas, Szécsen, Mitróvics, Szamos, Deák, Szendrő, Krasznai, Latorca, Laboreca, Ungvári, Tizsa, M. Szécsen, Tokobács, V. Nemény, Tokai, Tizsa-Füred, Bólnok, Csongrád, Szeged, Tóth-Bécs, Títel, Ondóva, Topánka, Bodrog, Sajó, Hernád, Herettyó, R. Jtfa, Kőrös, N. Várud, Bónyos, Tuzsók, Gurahonc, Boronás, Bákcs, Gyoma, Gy. Fehérvár, Branyoska, Sobroten, Arad, Mád, K. Kostály, Réga, Temesvár, Beeskere.

Titkos betegségek szakorvosa. Dr. CZINCZÁR J. egyetem. orvosdoktor. Nemi betegségeket, Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia) megkezdő biztos eredményű gyórással a legújabb módon. Rendelő-intézet: Budapest, VII. Kerepesi-ut. k. m. 1. o. Rendelés: délelőtt 10—1 óra, délután 3—8 óra. Kéllen váróterem. Kéllen be- és kijárás. Levélre rögtön válasz.

HAJREGENERATOR! Kitünő folttisztító Purus Purus Purus Purus Purus Nem hajfesték. Elismert Ukezes!! Folttisztító U legjobb!! Gyorsan és biztosan eltávolított mindennemű zsír-, olaj-, gyümölcs stb. foltot. Kis tubus ára 40 fillér. Nagy tubus ára 60 fillér. Fő- és székhely: Kartschmaroff A. Szercesen-drogeria Epest, Kerepesi-ut 39. Főraktár: Török József gyógyszerész, Király-utca 12.

TARCSA GYÓGYFÜRDŐ. Vasvármegyében. Glaubersó-tartalmú szénsavas vasforrások. A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványvíz, valamint vasfűrdők. Kéllmes, magas éjszaki a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások, villamos világítás, két jó vendéglő, gyórzóterasz, naponta kétszer zene, szép kirándulások. A víz szerves baktérium, sók, vasanyagok, továbbá a légszűrés és emésztési szorok hatál ellen kiváló orvosi tekinthetők ajánlják. Évad május 20-tól szeptember 20-ig. Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig teljesen olcsóbb árak. Fülvillagosi-utca szögletén és kiváncsiaknak küld a fűrdőszabályzatot. Alkandó fűrdő-orvos Dr. RHORER ALADAR t. m. Horvós, Tarcsai Károlyforrás különösen mint óvszer járvány esetén kiváló ajánlható. Megrendelések olyan városokból, ahol külön rakás nem létezik, a fűrdőszabályzatot Tarcsára küldik. Posta- és távirati-állomás helyben. Vasuti állomás Felcsé-Eőr, a szombathelyi-pinkafői vonalon, honnan 30 percnyire (5-6 km.) fekvő fűrdőbe a közlekedési kényelmesebb és (szarcsok (omnibusok) tartják fenn; egy négytűs bérlőautó ára 4 korona 50 fillér, társas-kocsin egy hely 50 fillér. Jégkő váltókat a vasuti kalandnál Szombathely és Felcsé-Eőr között.

Dr. Garai Antal orvos, sebész, szemész és szülész-tor. Rendelő: naponta d. e. 10 óráig este délután 4 óráig, este 7 óráig, 8 óráig. Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választották és gyógyászati és gondoskodva lez. Nőknek kéllen váróterem. Gyógyászati megjelölés és számozás: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető KÉPESZÉRTŐ ÚTMUTATÓ (24 oldal, 15-16 k. kifestés) nemi betegségeket és ezek okozta gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 3 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert és lez. elköltető, 1 frt beutalás mellett borsmentve vagy 90 kr. elutalással megkapható.

AZ „ANKER” élet- és járadékbiztosító-társaság. Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapítottak 1858. Összes vagyon 134 millió korona. Biztosítási állomány 500 millió korona. Eddigi kifizetések 213 millió korona. A nyeremény-részesüléssel biztosítottak a vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztályterek szerint — mint husz év óta — 1890-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve. A vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztályterek szerint (évenként emelkedő osztály) az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjak 1897 9%, 1898 12%, 1899 15%, 1900 18%-a fizetett ki készpénzben. Előnyös kihazasítási és vegyes biztosítások. Olcsó díjak. Kedvező feltételek. A képzhető legnagyobb biztonság. Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügyneköknek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügyneköi.

PILULES DE SIROP BLANCARD. SÁPKÓR. FEHÉRFOLYÁS. SKROFULOZIS. Az orvostudományi Akadémiától javallva. ADAG: 2—6 pillola naponta. ADAG: 1—3 kiskanál naponta. változtatlan vasjódból 40, Rue Bonaparte, PARIS.

Titkos betegségek. gyórással és speciálisan legjobban ajánlható számos éven át szerzett gundag kórhatás tapasztalatai alapján. Dr. FABINYI J. v. kórházi orvos, specialista. gyórást legrövidebb idő alatt biztos sikerrel férfakkal és nőknél: húgyúti betegségeket, hólyagbajokat, buda-kóros sebeket, szphyllist, enyék kóvokozmányok, mákacs borbélyokat és az infarktosból támadt idegbetegségeket. Megkezdő árt eredményes fertus gyórással (Impotentia) egy órával, mint ötpercben gyórással. Biztos siker folytatva a honortörvény utólag is ítehető. Levelekre díjazatlan válasz; kívánatra gyórással. Lakas: Budapest, Erzsébet-kört 12. sz., (Dohány-utca sarak, I. emelet). Befutrat a lépcsőnél. Kéllen váróterem. Rendelés délelőtt 9—3 óra, este 6—8 óra.

ANTISEPTIKUS. Rög elismert és hatásköreiben biztos, felesleges tesz mindennemű gyórással gumi és spongya cikkeket, 1 doboz (12 db) pontos használati utasítással 3 korona. — 3 kor. 50 fill. előleges beküldés mellett bérmentve. Gyors és diszkrét szállítás. Kapható a feltalálónál: LÁSZLÓ JÓZSEF gyógyszerész, Maros-Ujvár Erdély. Budapest: Török József gyógyszerész, Király-utca 12. és Kerpel V. gyógyszerész, Lipót-kört 28.

Színházak, szórakozó helyek

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 6-án.

Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 6-án.

Ármány és szerelmem.

Szomorújáték 4 felvonásban. Irtá Schiller F.

Személyek:

Walter	Bakó	Lady Milford	Hettyei
Ferdinand	Beregi	Wurm	Gyenes
Kalb	Náday	Miller	Vizvári
Luiza	Molnár R.	Milerné	Györgyné

VIGSZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 6-án.

A minta-férj.

Böhözát 3 felvonásban. Irtá Valabrégue. Fordította Kövesi Albert.

Személyek:

Malivaud	Hegedűs	Thibaudier	Gál
Aurora	Nikó	Klára	Boros
Jouvelin	Góth	Victor	Bárdi
Léonie	Delli	Folcia	Munkácsy
Clémentine	Haraszthy	Mercevolle	Gyöző

NÉPSZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 6-án.

Robinson Crusoe.

Látványos színmű 3 felvonásban és 10 képből. Irtá Pierre Decourcelle. Fordította Komor Gyula. Zenéjét írta Bokor József.

Személyek:

Robinson	Szirmai	Jim	Szabó
Spargoletti	Kiss	Tom-Nitch	Ujvári
Pétek	Kovács	William	Kápolnai
Trevelyan	Horváth	Suzanna	Lukács J.
Peterpatt	Németh	Betty	Bárdy G.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 6-án.

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képből. Irtá Hugh Morton. Fordította Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerezte Gustave Kerker.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Szerda, 1900. június hó 6-án.

A szent-gothardi alagut.

A nizzai virágünnepélyek.

A felhők.

Kezdeté 7 1/8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Szerda, 1900. június hó 6-án.

Cyrano de Bergerac.

Romantikus dráma 5 felvonásban. Irtá Edmond Rostand. Franciából fordította Ábrányi Emil.

Személyek:

Cyrano	Pethes	Roxant	Tóth
Christián	Szabó	Mont Fleury	Faragó
Guiche gróf	Klenovics	Bellerose	Sándor
Ragueneau	Krémer	Jodelet	Szalai
Le Bret	Sebestyén	Liza	Tárnoky
Carbon	Szilágyi	Mártha	Pajor
Ligniére	Radványi	D'Artagnan	Eröss
Valvert	Stoll	Margherite	Kissné

Kezdeté 7 órakor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 6-án.

A kut és a vadmacska.

(Szulamith-paródiá.)

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irtá Miklós Imre. Az énekszövegeket és coupletákat írta Kövessy Albert. Zenéjét összeállította Váradi Aladár.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szerda, 1900. június hó 6-án.

Uj Szulamith

vagy: Abszolút Jakab, Jeruzsálem fia.

Látványos parodisztikus bohózat énekek és táncok egy előképpel és 3 felvonásban. Irtá Feld Mátyás. Zenéjét szerezte Barna Izso.

Kezdeté 7 órakor.

Haggenmacher H-Sörfőzde

Megrendelési helyek: Budapestben V. Kádár-utca 5. Haggenmacher Kőbánya: Haggenmacher Budafok.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnítás 7 1/2-kor. Kezdeté 8 1/2-kor.

A Mulató 160-ra szellőztetve van.

Rövid vendégláték! Rövid vendégláték!

Ma:

PAGIN ur

a bécsi Theater an der Wien legjobbakk

elismert tenoristájának

vendéglátéka

a komikus 1 felvonásos operettben

Der Ehemann vor der Thüre.

Franciából Trümann Károlytól. Zenéje Offenbach I-től.

Szenzációs! Fenomenális!

Hatásos sikerű a kitünö juniusi műsor.

Cäcilie de Haay

a kitünően idomított kutyával.

De Pilippis

Danse excentrique.

ALBACH

szalon-duettisták

Fanovitsch-csoport

hölgy-akrobaták.

Ugyint az összes újonnan szerződött művészek és művésznők.

Nyári-idény helyárák:

I. em. páholy	frt 6.—
II. "	" 4.—
Idegenpáholyülés I- sor	" 2.—
Zenekariülés	" 1.20
Földsz. belépő elővételben	" —.50
A pénztárnál	" —.60

Jegyek a nappali pénztárnál és elővételben Weiss A. nagytársda Károly-körút 26. A mulató villanyos világítása saját által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készíttetek.

Bruchsteiner és Társa

cimtáblagyár

Budapest, VI., Podmaniczky-u. 45.

Udvári szállítói címerek minden kivitelben.

Cégtáblák üvegből, fából, bádognál és amerikai bőrből jutányosan és díszesen készíttetnek.

Vidéki rendelések kívánatra felleléssel szállíttatnak.

Mintarajzok díjtalanok.

A. KRISTÁLY Szt. Lukács-fürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Látám: *Tran-Harcs* & *Winkler-Lajos*

Ós-Budavára.

Ma szerdán június 6-án belépő-díj 50 kr.

Elise de Vère

vendégszereplése.

Panzer Lina

és a felülmúlhatlan teljes új műsor. Kedvezményes belépő jegyek a dobánytársadékból. mindennap d. u. 5 óráig kaphatók Patzik L. dobánytársda Kristóf-tér.

ÁLLATKERT

Csak rövid ideig láthatók az eredeti táncoló, úvöltő, tűzzel dolgozó

dervisek

(Rifaina.)

Előadások délután 3 órától kezdve.

Belépődíj mint rendszeren.

Szellem,

Erő,

Anyag

Szellemválasz Büchnernek Kraft und Stoff című könyvére. Irtá Adelma, fordította Tótvölgyi Titusz. Ára 3 korona. Megrendelhető a "Budapesti Napló" kiadóhivatalában BUDAPEST, József-körút 18. sz.

Fürdő- és üdülőhelyek a déli vasut mentén.

Vonatösszeköttetések és menetárok Budapestről (déli vasúti pályaudvar).

Abbazia (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel 8.00 este, Abbazia-Mattuglie érk. 9.40 este 9.17 d. e. Menetérti-jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra I. oszt. 104.18 k., II. oszt. 74.56 k., III. oszt. 47.78 k.
Arco (Pragerhof-Marburg-Morin át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel 8.00 este Arco érk. 9.50 d. e. 5.09 d. u. Menetérti jegyek Mori állomásig 30 napig érvényesek *) gyorsvonatokra: I. oszt. 132.10 k., II. oszt. 74.92 k., III. oszt. 61.54 k.
Auenhof (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel 8.00 este 9.25 este Velden érk. 7.42 este 6.40 reggel 2.05 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek *) Velden állomásig, gyorsvonatokra: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k.
Balaton-Földvár Budapest d. v. ind. 6.50 reggel 8.00 d. e. 1.30 d. u. 4.25 d. u. 8.00 este 9.25 este, Balaton-Földvár érk. 11.07 d. e. 10.28 d. e. 5.28 d. u. 7.10 este 10.34 este 1.24 éjjel. Gyorsvonat I. oszt. 19.90 k., II. oszt. 14.50 k., III. oszt. 9.— k. Személyvonat I. oszt. 14.20 k., II. oszt. 10.70 k., III. oszt. 7.10 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőútvárat végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.
Balaton-Füred Budapest d. v. ind. 6.50 reggel 8.00 d. e. 1.30 d. u. 4.25 d. u. 8.00 este 9.25 este. Siófok érk. 10.41 d. e. 10.09 d. e. 4.57 d. u. 7.43 este 10.13 este 12.59 éjjel. Gyorsvonati menetérti jegyek I. oszt. 17.— k., II. oszt. 12.30 k., III. oszt. 7.80 k. Személyvonati menetérti jegyek I. oszt. 12.— k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 6.— k. Siófokig és vissza. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőútvárat végéig, azaz szeptember 30-ig érvényesek.
Brennerbad (Pragerhof-Franzensteden át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este. Brennerbad érk. 5.19 reggel, 2.59 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek: Gyorsvonat I. oszt. 124.68 k., II. oszt. 89.32 k., III. o. 57.80 k.
Daruvár (Nagy-Kanizsa-Barcson át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 9.25 este. Daruvár érk. 8.53 este, 12.09 d. u. Személyvonatu menesjegyek Barcsig: I. oszt. 23.80 k., II. oszt. 15.80 k., III. oszt. 10.80 k. Barcsról 30 napig érvényes menetérti jegyek: I. oszt. 13.— k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 6.— k.
Fonyód-fürdőtelep Budapest d. v. ind. 6.50 reggel, 8.00 reggel 1.30 d. u. Fonyód-fürdőtelep érk. 11.58 d. e., 10.56 d. e., 6.23 este. Személyvonat I. oszt. 19.20 k., II. oszt. 14.40 k., III. oszt. 9.60 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőútvárat végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.
Gleichenberg (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Purkka érk. 7.56 este, 8.13 d. e., 4.32 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek Spielfeld állomásig gyorsvonatokra: I. oszt. 59.80 k., II. oszt. 41.12 k., III. oszt. 25.50 k.
Gossensass (Pragerhof-Franzensteden át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este. Gossensass érk. 4.36 reggel, 2.30 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek *) Gyorsvonat: I. oszt. 117.80 k., II. oszt. 83.76 k., III. oszt. 53.64 k.
Görz (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. este 8.00 este, 9.25 este. Görz érk. 9.47 este, 10.08 d. e., 5.34 este. 30 napig érvényes menetérti jegyek: Gyorsvonat: I. oszt. 111.58 k., II. oszt. 80.16 k., III. oszt. 51.16 k.
Hévíz Budapest d. v. ind. 6.50 reggel, 8.00 reggel, 1.30 d. u., 8.00 este, 9.25 este. Keszthely érk. 1.10 d. u., 11.45 d. e., 7.30 este, 12.02 éjjel, 3.25 reggel. Menetérti-jegyek B-Szt-Györgyig: Gyorsvonat. I. oszt. 31.20 k., II. oszt. 21.90 k., III. oszt. 13.80 k. Személyvonat: I. oszt. 21.60 k., II. oszt. 16.20 k., III. oszt. 10.80 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdőútvárat végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.
Hévíz (Nagy-Kanizsa Barcson át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 9.25 este. Pakrácz érk. 10.00 este, 1.20 d. u. Személyvonatu menetjegyek Barcsig: I. oszt. 23.80 k., II. oszt. 15.80 k., III. oszt. 10.80 k. Barcsról 30 napig érvényes menetérti jegyek: I. oszt. 15.— k., II. oszt. 10.— k., III. oszt. 7.— k.
Merán (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este. Merán érk. 7.36 reggel, 2.59 d. u. Bosen-Gras állomásig 30 napig érvényes *) menetérti-jegyek. Gyorsvonat: I. oszt. 124.68 k., II. oszt. 89.32 k., III. oszt. 57.80 k.
Pörschach a/S (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 9.00 este, 9.25 este. Pörschach am See érk. 7.27 este, 6.38 reggel, 1.53 d. u. 30 napig érvényes *) menetérti jegyek. Gyorsvonat: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k.
Rohitsch (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 6.50 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Pörschach érk. 3.05 d. u., 8.08 este, 3.33 reggel, 8.59 d. e. 30 napig érvényes menetérti jegyek Pörschach állomásig. Gyorsvonat: I. oszt. 61.88 k., II. oszt. 42.88 k., III. oszt. 26.64 k.
Römerbad Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 6.50 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Römerbad érk. 4.06 d. u., 9.30 este, 4.33 reggel, 10.31 d. e. 30 napig érvényes menetérti jegyek. Gyorsvonat: I. oszt. 70.04 k., II. oszt. 48.92 k., III. oszt. 30.72 k.

*) Másus hó 1-től augusztus hó végéig eső időszakban váltott jegyek f. év október hó végéig érvényesek.
† Június hó 1-től szeptember hó 15-ig közlekedik.

